

Bratislavský KURIÉR®

denné aktuality na www.bakurier.sk

SND uspelo s odvolaním

Už mesiac sme svedkami nariadení, s ktorými sa väčšina Bratislavčanov nedokázala stotožniť. Zákaz používania historickej budovy Slovenského národného divadla z dôvodu jej údajného nebezpečenstva, mnohí odmietali, na čele s vedením SND.

Začiatkom mája Inšpektorát práce Bratislava vydal striktné nariadenie, aké sme doposiaľ nezažili. Jedna z najväčších budov Starého Mesta – historické priestory Slovenského národného divadla, dostali okamžitý zákaz užívania. Stav budovy mal pre ľudí predstavovať hrozbu, a tak sa okamžite rozbehla aj téma jej rekonštrukcie. Ibaže, tá bude stáť desiatky miliónov eur, stále nie je jasné, z čoho bude celková suma opráv financovaná, a tým pádom ani to, kedy je možné s rekonštrukciou reálne rátať. Isté je iba to, že bude trvať približne desať rokov.

So samotným zákazom užívania budovy ale od samého začiatku nesúhlasilo vedenie SND, ktoré voči rozhodnutiu podalo odpor. Tomu po posúdení Národný inšpektorát práce vyhovel a v súčasnosti je tak vec znovu na začiatku s tým, že budova zjavne až v takom katastrofálnom stave nie je. A tak nám vedenie SND predostrela aj najbližšie plány toho, ako bude historická budova SND na Hviezdoslavovom námestí využívaná:

(pokračovanie na str. 11)

Bratislava má nový mužský hokejový klub HK Delikateso Bratislava

(foto bk)

S novým tímom si boli v rámci prípravy zatrénovať aj slovenské hviezdy z NHL Martin Fehervary (Washington Capitals) vľavo a Adam Ružička (Calgary Flames) vpravo. V strede kapitán mužstva Adam Kormúth.

Záchytné parkovisko v Rači vyvoláva mnoho otáznikov

Viac ako 33 000 áut dochádza denne do Bratislavy. Magistrát hľadá riešenia ako aspoň časť z nich zachytiť ešte pri vstupe do metropoly a presmerovať vodičov na mestskú hromadnú dopravu. V lete tak sprístupnili tri nové záchytné parkoviská s kapacitou viac ako 300 parkovacích plôch. Zisťovali sme, ako sa vyvíja záujem o parkovanie na najväčšom z nich a aké benefity či úskalia motoristom ponúka.

Hlavné mesto ešte v júli

informovalo, že otvára tri záchytné parkoviská P+R (Park and Ride – zaparkuj a pokračuj ďalej verejnou dopravou). Najväčšie je na Komisárkach a ďalšie na Jasovskej a Macharovej ulici.

Nové parkoviská v Bratislave sa tak pridali k už existujúcemu P+R parkovisku pri Cintoríne Vrakúňa, či ďalším plochám, na ktorých sa parkuje už v súčasnosti (parkovisko na Zlatých pieskoch či pod Mostom Lanfranconi).

(pokračovanie na str. 7)

Bratislavských vodných zdrojov je dostatok a sú kvalitné

Tohtoročné leto bolo mimoriadne suché a na viacerých miestach na Slovensku bol akútny nedostatok pitnej vody. S otázkami ohľadom toho, ako je na tom Bratislava so zdrojmi pitnej vody, so znečistením podzemných vôd a s prípravou na zmenu klímy, sme sa obrátili priamo na generálneho riaditeľa BVS a. s., Petra Olajosa.

Na celom Slovensku sme najmä počas letných horúčav prežívali týždne, respektíve mesiace sucha. Ako sme na tom v rámci Bratisla-

vy so zásobami pitnej vody?

Bratislava má obrovskú výhodu, že je zásobovaná pitnou vodou, ktorá k nám priteká v Dunaji a cez štrkovo-pieskové podložie v jeho okolí. Voda je filtrovaná a tým pádom aj mimoriadne kvalitná. Vodárenský zdroj Sihoť bol už pred viac ako 135 rokmi vyhodnotený ako mimoriadne výdatný a odvtedy k nemu pribudlo viacero ďalších vodárenských zdrojov v okolí Dunaja, z ktorých ťažíme dostatok vody pre celú Bratislavu.

(pokračovanie na str. 9)

Máme prvý mrakodrap

Hong Kong ich má takmer 550, Londýn 30, Varšava 11, susedná Viedeň tri. Bratislava sa podľa Rady pre výškové budovy a mestské prostredie (CTBUH) stane 201. mestom na svete, v ktorom stojí mrakodrap, teda budova s výškou minimálne 150 metrov. EUROVEA TOWER túto hranicu prekonal iba nedávno dokončením 44. poschodia. Celková výška prvého slovenského mrakodrapu dosiahne po dokončení hrubej stavby v novembri tohto roka 168 metrov.

Stavebné práce sa začali koncom roka 2019. Začiatkom roka 2020 začali v stavebnej jame štyri vrtné súpravy vrtať takmer 1 400 pilót, ktoré sú súčasťou základania stavieb. Prvý z celkovo 14 žeriavov vyrástol následne v máji. Dôležitý dátum pre výstavbu samotného mrakodrapu prišiel v septembri 2020, keď sa tri dni nepretržite betonovala základová doska. Zároveň prebiehalo testovanie odolnosti fasády voči extrémnemu počasiu. Mrakodrap potom začal rásť do výšky a po dokončení podnožia s 15-metrovými nosnými stĺpmi v tvare V pribúda v priemere každých 11 dní nové štandardné podlažie. V najbližších dňoch sa začne montovať koruna mrakodrapu vysoká 17,4 metra, ktorú bude tvoriť 12 lúčov zložených z dvoch častí. Najťažší diel koruny váži 4,7 tony. V októbri príde na rad betónovanie meter hrubej stropnej dosky na najvyššom, 45. bytovom poschodí.

Eurovea 2 vo faktoch

Rozšírenie nákupného centra o 25 000 m²

Eurovea Tower -

47 nadzemných podlaží, výška 168 metrov

Eurovea Riverside -

8 nadzemných podlaží

Podzemné garáže -

1 400 stojísk

Predĺženie dunajskej promenády -

nábřežný park 25 000 m²

Mestský bulvár

Pribinova

(bak)

Univerzitu tretieho veku navštevujú najmä seniori z Petržalky

Demografická krivka každoročne ukazuje, ako rýchlo starne populácia na Slovensku a Bratislava nie je výnimkou. No aj v takom prípade si treba uvedomiť, že nástupom do dôchodku život nekončí.

Dôkazom toho je napríklad možnosť štúdia na

Univerzite tretieho veku (UTV) na Univerzite Komenského, ktorá sa teší čoraz väčšiemu záujmu zo strany seniorov. O všetkom potrebnom sa Bratislavský kuriér porozprával s PaedDr. Jankou Chládeckou, PhD., MBA, odbornou zamestnankyňou z UTV.

V čom tkvie vaše presvedčenie o potrebe

celoživotného vzdelávania sa, respektíve, vzdelávať sa aj vo vyššom veku?

Univerzity tretieho veku sú súčasťou celoživotného vzdelávania, ktoré zaraďujeme do záujmového vzdelávania. Slovo záujmové vzdelávanie je dôležité, lebo napríklad mnoho lekárov v svojej profesijnej aktívnej praxi sa venovalo

iba medicíne, ale na dôchodku majú čas a priestor sa venovať marketingu, jazyku či histórii, lebo pred tým nemali čas. Pamätám si na moju maminu, ktorá nám v prvý deň na dôchodku povedala, že konečne sa ide venovať histórii divadla, nakoľko ako učiteľka matematiky a fyziky nemala na to čas. Práve vo vyššom veku je udržiavanie

mentálnej kondície veľmi dôležité a učiť je potrebné celý život. Seniori majú výhodu, že si vyberajú, o čo majú záujem a na rozdiel od mladých študentov, do školy chodia radi a nemajú takmer žiadnu absenciu.

Ako dlho funguje možnosť vzdelávať sa formou Univerzity tretieho

veku na Ekonomickej univerzite?

Aktívne Univerzita tretieho veku pri Ekonomickej univerzite v Bratislave pracuje už piaty rok. Samozrejme, v menšom rozsahu niekoľko rokov pred tým, ale rozšírenie ponuky študijných programov datujeme piaty rok.

(pokračovanie na str. 8)

Udialo sa v meste

Dary pápežov Slovensku

Výstavu Dary pápežov Slovensku otvorili v stredu na Bratislavskom hrade pri príležitosti prvého výročia návštevy pápeža Františka na Slovensku. Slovenské národné múzeum (SNM) - Historické múzeum ju pripravilo v spolupráci s Konferenciou biskupov Slovenska (KBS). Inštalovaná je na prvom poschodí, v predsálí hradnej kaplnky, predstavuje zbierku darov od pápežov Slovensku v novodobej histórii – počnúc 20. storočím až po súčasnosť.

Skládka vo Vrakuni

Kedy sa začne so sanačnými prácami na bývalej skládke Chemických závodov Juraja Dimitrova v bratislavskej Vrakuni, zostáva naďalej otáznou. Dôvodom sú stále nevyrovnané majetkovoprávne vzťahy k pozemkom, podané žaloby zároveň zabránili využiť eurofondy. Rozloha skládky, ktorá sa nachádza na území starého Mlynskeho ramena na rozhraní bratislavských mestských častí Vrakúňa a Ružinov, je približne 4,65 hektára.

V Novom Meste upratujú

V Bratislavskom Novom Meste sa koncom mesiaca začne jesenné upratovanie. Od 22. septembra až do 3. novembra budú na viacerých lokalitách mestskej časti rozmiestnené veľkokapacitné kontajnery, do ktorých budú môcť občania vyhodíť zbytočné veci zo svojich domácností. Kontajnery budú k dispozícii vždy od 10.00 do 17.30 h. Bližšie informácie o tom, kedy a kde budú kontajnery rozmiestnené, občania nájdu na stránke mestskej časti.

Nová krížová cesta

Občianske združenie (OZ) Bratislavská Kalvária organizovala v nedeľu 18. 9. požehnanie základného kameňa novej krížovej cesty na bratislavskej Kalvárii. Požehnanie uskutočnil bratislavský arcibiskup metropolita Stanislav Zvolenský. Cieľom združenia je revitalizovať Bratislavskú Kalváriu, ktorá patrí k najstarším v strednej Európe, založili ju v roku 1694. Bol to rozsiahly komplex vzácných kaplniek a sôch, ktorý slúžil svojmu účelu až do 50. rokov 20. storočia.

Lesy kontrolujú psy

V bratislavských mestských lesoch zintenzívňuje lesná stráž v spolupráci s mestskou políciou kontroly zamerané najmä na ilegálne prejazdy áut cez lesopark, voľne pustené psy v rekreačných areáloch či cyklistov jazdiacich po trasách, kde nemajú. Okrem Železnej studničky, kde bol tento problém v minulosti najvypuklejší, sa teraz zameriavajú aj na cestu medzi Račou a Bielym krížom.

Lanovku čaká druhá fáza

Bratislavské Nové Mesto sa púšťa do druhej fázy rekonštrukcie sedačkovej lanovky premávajúcej medzi Železnou studničkou a Kamzíkom. Od polovice septembra mestská časť opäť prerušila jej premávku. Pôvodná lanovka začala premávať 11. júla 1972 a jej prevádzka sa skončila v roku 1990. Lanovku opätovne do prevádzky uviedli 30. septembra 2005 vtedajší primátor Bratislavy Andrej Ďurkovský a starosta Nového Mesta Richard Frimmel. Lanovka tento rok oslavuje 50. výročie.

Odmeria MsP rýchlosť?

Kompetencie obecných a mestských policajtov by sa mohli zlepšiť napríklad pri meraní maximálnej povolennej rýchlosti či využívaní donucovacích prostriedkov. Uviedla to bratislavská mestská polícia, ktorá súčasné kompetencie nepovažuje za dostatočné a vníma mnohé ohlasy obyvateľiek a obyvateľov Bratislavy na rýchle a nebezpečné jazdenie našimi ulicami. Legislatívna zmena by mala umožniť merať rýchlosť prostredníctvom statických radarov a zasielať platobné rozkazy tak, ako to je napríklad pri statickej parkovaní,

PAAS sa rozširuje

Bratislavský parkovací asistent (PAAS), kde platí mestská parkovacia politika, sa o ďalšie dve ružinovské zóny rozšíri 29. septembra. Ide o časti Košická – Miletičova – Prievozská a lokalitu Ružová dolina. Informuje o tom hlavné mesto na sociálnej sieti. V oboch lokalitách magistrát spustenie regulácie parkovania niekoľkokrát presunul. Obyvatelia oboch zón si tam už môžu zakupovať parkovaciu kartu PAAS s platnosťou od daného dátumu.

OLO má výrazne prispieť k zvýšeniu energetickej sebestačnosti mesta

Bratislavská mestská firma Odvoz a likvidácia odpadu (OLO) má výrazne prispieť k zvýšeniu energetickej sebestačnosti hlavného mesta. Potvrdila to samotná firma s tým, že už túto vykurovaciu sezónu ukončí projekt prepojenia jej zariadenia na energetické využitie odpadu (ZEVO) so sústavou centrálného zásobovania teplom. Dodávky tepla prinesú okamžitú minimálnu ročnú úsporu spotreby zemného plynu v meste na úrovni 2,6 milióna kubických metrov (m³), čo bude tlmieť aj očakávaný nárast ceny tepla pre bratislavské domácnosti.

Kúpa Polikliniky Tehelná

Spoločnosť MH Manažment predĺžila termín na podávanie ponúk v rámci súťaže na predaj budovy Polikliniky Tehelná spolu s príslušenstvom a pozemkami v bratislavskom Novom Meste. Predstavenstvo spoločnosti k tomu kroku pristúpilo pre nízky záujem. Prípadní záujemcovia môžu svoje ponuky predkladať najnovšie do 22. novembra. Verejná súťaž na predaj Polikliniky Tehelná bola vyhlásená začiatkom júla. Východisková kúpna cena bola znaleckým posudkom stanovená na 14.770.000 eur s DPH.

Výstava venovaná Zátopkovi

Jednému z najslávnejších československých atlétov Emilovi Zátopkovi je venovaná výstava, ktorú otvorili na Vajanského nábreží v Bratislave. Exteriérová výstava pod názvom "Zátpek: ...když nemůžeš, tak přidej!" pripomína sté nedožitý narodeniny športovca. Expozícia zachytáva jeho najväčšie športové úspechy, ale aj strety s komunistickou ideológiou a vzťah s manželkou, taktiež olympijskou víťazkou, Danou Zátopkovou. Výstava v Bratislave potrvá do 21. novembra.

Zapojá súkromné parkoviská

Bratislavská Petržalka zapája do verejného parkovacieho systému aj súkromné parkoviská. Ide o parkoviská firiem, obchodných či administratívnych budov, ktoré bývajú v noci spravidla prázdne. Denný prevádzkový režim sa však na nich nezmení. Nové pravidlá testuje mestská časť pri miestnom úrade, avizuje aj zapojenie parkovísk obchodných centier. "Zapojením súkromných parkovísk pribudnú stovky boxov, ktoré budú môcť za výhodných podmienok využívať tak naši rezidenti," konštatuje starosta Petržalky Ján Hrčka.

Máte zaujímavú tému? Staňte sa našimi ďalšími očami v teréne. Vaše námety posielajte na: redakcia@bakurier.sk

Mesačník Bratislavský kuriér vydáva Staromešťan, s.r.o. (Sedlárska č. 8, 811 01 Bratislava, IČO: 36842834)

Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, Redakcia: Jana Pohanková, Veronika Trojanová. E-mail: redakcia@bakurier.sk.

Inzercia: inzercia@bakurier.sk. Grafika: Rastislav Biznár, r.biznar@gmail.com. Tlač zabezpečuje CROMWELL a.s. Registrované MK SR: EV3820/09. ISSN 1338 - 1830.

Distribúcia: vlastné stojany a na frekventovaných miestach Bratislavy - 74 lokalít. Najbližšie číslo vychádza 5. 10. 2022

Komunálne voľby sa neúprosne blížia, no občania Bratislavy stále nevedia, kto všetko v rámci ich mestskej časti kandiduje na post starostu. Preto vám Bratislavský kuriér prináša doposiaľ oficiálne zverejnený podrobný prehľad kandidátov na posty starostov, rovnako tak na post primátora a predsedu BSK.

1) Kandidáti na primátora Bratislavy

O post primátora zabojuje 8 mužov a 1 žena. Zatiaľ sú známe iba štyri mená:

Matúš Vallo (koalícia strán Team Bratislava, SaS a PS)

Rudolf Kusý (Dobrá voľba a Umiernení, Za ľudí, KDH, Sme rodina)

Martin Mlýnek (OKS, OĽANO, NOVA, Zmena zdola)

Miroslav Heredoš (niekdajší krajský predseda hnutia Republika v Bratislavskom kraji, nezávislý kandidát)

2) Kandidáti na predsedu BSK

O post župana sa uchádza 8 kandidátov. Zverejnení boli všetci.

Ivan Bošňák (Demokratická strana, ODS – občianski demokrati Slovenska, SPOLU – občianska demokracia, ŠANCA)

Juraj Droba (Sloboda a Solidarita, Progresívne Slovensko, Team Bratislava)

Milan Lopašovský (Strana moderného Slovenska)

Ján Mažgút (Smer-SD, Slovenská národná strana)

Magdaléna Sulanová (ĽSNS)

Andrej Trnovec (Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku)

Dušan Velič (ZA ĽUDÍ, SME RODINA, Kresťanskodemokratické hnutie, Magyar Fórum – Maďarské fórum)

Štefan Zima (hnutie Republika)

3) Kandidáti na starostu MČ Bratislava - Staré Mesto

Najviac kandidátov má Staré Mesto, kde je zaregistrovaných 10 uchádzačov.

Zuzana Aufrichtová (SaS, Občianska konzervatívna strana (OKS), NOVA, KDH, Za ľudí a Zmena zdola – Demokratická únia Slovenska)

Jozef Bača (Domov – národná strana)

Michal Čambal (Život – národná strana)

Martin Gajdoš (Spolu – občianska demokracia, Demokratická strana, ODS – občianski demokrati Slovenska, Šanca)

Zuzana Luhová (Národná koalícia/Nezávislí kandidáti)

Milena Minichová (Strana moderného Slovenska (SMS))

Radoslav Števík (Starostovia a nezávislí kandidáti)

Romana Tabák (Sme rodina)

Andrej Trnovec (Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku)

Matej Vagač (Team Bratislava, Progresívne Slovensko)

4) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Rača

V Rači sa o post starostu uchádzajú štyria kandidáti.

Michal Drotován (nezávislý kandidát)

Rudolf Ivičič (SRDCE – Slovenská národná jednota – strana vlastencov)

Ján Polakovič (nezávislý kandidát)

Teodor Žitný (Národná koalícia/Nezávislí kandidáti)

5) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Petržalka

V Petržalke kandidujú 3 uchádzači.

Ján Hrčka (nezávislý kandidát)

Martin Kližan (nezávislý kandidát)

Elena Pätoprstá (Zmena zdola, Demokratická únia Slovenska)

6) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Rusovce

V Rusovciach sú známe mená dvoch zaregistrovaných kandidátov.

Radovan Jenčík (nezávislý kandidát)

Lucia Tuleková – Henčelová (Team Bratislava, Progresívne Slovensko)

7) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Jarovce

O post starostu sa v Jarovciach uchádza jediný kandidát, súčasný starosta.

Jozef Uhler (nezávislý kandidát)

8) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Čunovo

V Čunove kandidujú traja uchádzači. Dvaja uchádzači kandidujú ako nezávislí, jeden ako nominant Strany obcí a miest - SOM Slovensko. Dve mená zatiaľ známe nie sú.

Gabriela Ferencáková (Strana obcí a miest - SOM Slovensko)

9) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Záhorská Bystrica

V Záhorskej Bystrici sú zaregistrovaní dvaja kandidáti.

Jozef Krúpa (Strana obcí a miest – SOM SLOVENSKO)

Róbert Martauz (Národná koalícia/Nezávislí kandidáti)

10) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Nové Mesto

Na post starostu v Novom Meste kandiduje 6 uchádzačov.

Matúš Čupka (Team Bratislava, SaS, Progresívne Slovensko (PS))

Adrej Árva (Starostovia a nezávislí kandidáti)

Radúz Dula (Demokratická strana, Ods - občianski demokrati Slovenska, Šanca, Spolu - občianska demokracia)

Branislav Filipovič (nezávislý kandidát)

Zuzana Rattajová (nezávislá kandidátka)

Simona Timková (Demokrati Slovenska)

11) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Karlova Ves

V Karlovej Vsi sa budú o post starostu uchádzať 4 kandidáti. Všetky mená známe nie sú.

Dana Čahojová (nezávislá kandidátka)

12) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Devínska nová Ves

V Devínskej sú známe mená dvoch zaregistrovaných kandidátov.

Dáriuš Krajčír (Strana obcí a miest - som Slovensko)

Ján Žatko (Sme rodina, Kresťanskodemokratické hnutie, Za ľudí, Dobrá voľba a umiernení, Spolu - občianska demokracia)

13) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Devín

V Devíne kandiduje 5 uchádzačov o post starostu.

Jana Jakubkovič (nezávislá kandidátka)

Rastislav Kunst (Sme rodina, Za ľudí, Dobrá voľba a umiernení, Szövetség - Magyarország. Nemzetiségek. Régiók. | Aliancia - Maďari. národnosti. Régióny)

Štefan Lőrinc (nezávislý kandidát)

Anton Martvoň (Hlas - sociálna demokracia)

Igor Prieložný (Team Bratislava, Progresívne Slovensko, Sloboda a solidarita)

14) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Ružinov

V Ružinove je zaregistrovaných 5 kandidátov.

Martin Chren (nezávislý kandidát)

Veronika Biksadská (Národná koalícia / nezávislí kandidáti)

Ivor Švihran (nezávislý kandidát)

Peter Strapák (nezávislý kandidát)

Jana Jányová (Domov - národná strana, Smer-SD a hnutie Republika)

15) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Podunajské Biskupice

V Biskupiciach sa uchádza o post starostu 7 kandidátov..

Roman Lamoš (Team Bratislava, SaS, Progresívne Slovensko (PS))

Pavol Kubiš (Demokratická strana)

Zoltán Pék (tranu obcí a miest – SOM Slovensko i s podporou Aliancie)

Andrej Bojczún (nezávislý kandidát)

Martina Fröhlich Činová (Starostovia a nezávislí kandidáti, Dobrá voľba, Umiernení)

Zoran Kupkovič (s podporou strany Hlas-SD)

Boris Vereš (Sme rodina, KDH, Za ľudí)

16) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Vrakuňa

Vo Vrakuni kandiduje jediný uchádzač, súčasný starosta.

Martin Kuruc (nezávislý kandidát)

17) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Lamač

V Lamači sú známe mená štyroch zaregistrovaných kandidátov.

Lukáš Baňacký (Strany obcí a miest - SOM Slovensko)

Igor Polakovič (Team Bratislava, SaS, Progresívne Slovensko)

Radoslav Oleksák (Hlas-SD, Smer-SD, SNS)

Mária Šimončíková (nezávislá kandidátka)

18) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Vajnory

Vo Vajnoroch kandidujú traja uchádzači. Oficiálne všetci známi nie sú.

Monika Debnárová (nezávislá kandidátka)

Michal Vlček (nezávislý kandidát)

19) Kandidáti na starostu v MČ Bratislava – Dúbravka

V Dúbravke sa budú o post starostu uchádzať dvaja záujemcovia.

Martin Zaťovič (Strany obcí a miest – SOM Slovensko)

Marek Dinuš (nezávislý kandidát)

R. Železník: „Konceptne sa tu športom ešte nikto nezaoberal a pritom ide o fenomén, ktorý dokáže cez komunitné projekty zázraky.“

Ked' sa povie šport v Bratislave, tak väčšina si predstaví futbalový a hokejový Slovan, možno plaváreň na Pasienkoch, Zimný štadión Ondreja Nepelu, štadión v Ružinove a tenisové centrum v Petržalke. Naše mesto má však veľmi bohatú športovú históriu, zázemie, pomerne dobre vybudovanú športovú infraštruktúru a hlavne ľudský potenciál združený v jednotlivých komunitách, o ktorých mesto nemá žiadnu predstavu a tak tému športu a trávenia voľného času môže iba ťažko uchopiť.

Nielen o tejto problematike sme sa porozprávali so Staromešťanom **JUDr. Rastislavom Železníkom, advokátom**, ktorý svoje bohaté skúsenosti už roky odovzdáva aj na Slovenskom zväze ľadového hokeja v pozícii predsedu Arbitrážnej a Volebnej komisie.

Ste Staromešťanom už desiatky rokov, športu sa venujete

stále aj aktívne, ale predovšetkým pri tvorbe legislatívy a procesov. Ako vnímate spojenie Bratislavy a športu z Vášho pohľadu.

Uvedomme si, že sme viac ako polmiliónové mesto, na ktorého území sa denne odohrávajú stovky športových podujatí, a to od tréningov mladých športovcov až po národné ligové súťaže a medzinárodné športové podujatia nevynímajúc. Je to obrovský a živý organizmus, ktorý rok čo rok rastie, vyvíja sa nejakým smerom a vždy sa tak bude diať, nech bude akákoľvek garnitúra pri moci a nech bude akákoľvek kríza.

Šport a kultúra tu vždy boli a budú a je len na spoločnosti, akú pozornosť im venuje a ako ich spravuje. A v tomto kontexte by som aj asi odpovedal na otázku. Mesto ani mestské časti nevyužívajú ani zďaleka potenciál, ktorý im právne rámce umožňujú, resp. ktoré by bolo potrebné nastaviť tak, aby šport v hlavnom meste nebol iba zhluk nesúvisiacich podujatí, klubov, združení a finančných tokov.

Čo si máme pod tým predstaviť? V čom konkrétne vidíte rezervy?

Dá sa to nazvať rezervami, ale ja by som to pokojne nazval nezaujmom a ľahostajnosťou. Nebyť nadšených rodičov desiatok tisíc detí, ktorí tvoria celé to podhubie športu v Bratislave, tak šport ako taký v Bratislave neexistuje. Až na pár výnimiek samozrejme, kde podporu a dotačné mechanizmy

zastrešuje štát. No aj tam je tento proces bez účasti mesta, či mestských častí. To, čo mi prekáža najviac, je zároveň najjednoduchšie a najrýchlejšie z procesu zmeny. A dokonca to ani nič nestojí. Je to komunikácia o športe v rámci celého systému. Počnúc Zákonom o športe, národnými športovými zväzmi, športovými klubmi, či občianskymi združeniami a končiac veľmi dôležitým prvkom - samosprávou.

Čo by malo mesto v tomto smere zmeniť?

Nielen samotné mesto, ale v prvom rade ono, pričom aktivita musí prameniť z jeho záujmu. Zoberme si príklad lokálneho športového klubu, jedného zo stoviek. Klub pôsobí na území nejakej mestskej časti a teda v meste. Zrejme si prenajíma nejaké mestské alebo obecné zariadenie, napr. školskú telocvičňu. Zároveň ale, a to v tom lepšom prípade, dostáva aj dotácie zo štátu cez národný športový zväz. Tá telocvičňa je v majetku obce, ale napríklad okolie

telocvične už patrí mestu, ako napr. komunikácie alebo okolité prevádzky. Do toho vstupuje nejakým spôsobom aj súkromný sektor, ktorý si tiež ide na vlastnú päsť. A teraz si predstavte, že tieto všetky subjekty o sebe takmer vôbec nevedia a na druhej strane, ako krásne by kvalitu tohto procesu dokázali vylepšiť, keby existovala platforma, kde by spolu komunikovali.

Nie je to nereálne v našom extrémne byrokratickom zriadení verejnej správy?

Je aj nie je, ale keď nezačneme, uškodíme športu. V prvom rade treba začať, a kto iný ako mesto by malo v záujme o kvalitu života svojich občanov urobiť prvý krok. Veď si uvedomme, že každá športová bunka, nech je to čokoľvek, má desiatky až stovky členov, ktorí venujú tomu svoj voľný čas a aj nemálo peňazí. Ide o pomerne homogénne komunity, ktorým ide v podstate o to isté. A prečo by im mesto nemalo pomôcť? V prvom

rade spomínanou komunikáciou, či už v otázkach nastavovania legislatívy alebo aj smerom dole v zosúladzovaní aktivít majúcich vplyv na šport až na tej najnižšej úrovni. Tých možností je neskutočne veľa, ale hlavne sa treba o nich začať baviť.

To je asi jeden z dôvodov, prečo sa uchádzate o stoličku mestského poslanca za Staré Mesto...

Určite áno. Tejto problematike sa venujem dlhé roky a vidím tu obrovský priestor na zlepšenie. Ponúkam najmä odbornosť a riešenia. Viem, ako sa vecí dajú zlepšiť, ak sú riešenia založené na stratégii poznania. Doba, do ktorej sme vstúpili nebude pre nás ani mesto ľahká. Bude plná zmien a tlak na náročné rozhodnutia s dopadom na život v meste bude neustále rásť. Treba odhodiť populistické spravovanie štátu aj mesta a začať sa riadiť skúsenosťou a odbornosťou.

(pk)

— INZERCIA —

www.konditoreikormuth.sk

Konditorei Kormuth

BRATISLAVA SEDLÁRSKA 8

Bratislava má nový mužský hokejový klub HK Delikateso Bratislava

Prvý zápas odohrá nový klub na hokejovej mape Slovenska už začiatkom októbra proti HK Iskra Partizánske. Budte pri zrode novej hokejovej tradície v hlavnom meste a pridte povzbudiť ambiciózný tím na ružinovský ZŠ Vladimíra Dzurilla v sobotu 1. októbra o 17:30.

Myšlienka, že v hlavnom meste vznikne nový hokejový klub, sa zrodila ešte počas minulej sezóny. Po mesiacoch priprav sa podarilo úspešne klub zaregistrovať a prihlásiť do súťaže 2. hokejovej ligy. V lete sa klub sústredil na vytvorenie mužstva, ktoré sa im podarilo vyskladať ako kombináciu mladosti a skúsenosti. Lákadlom pre divákov môžu byť aj mená ako napr. bývalý reprezentant a zároveň odchovanec Ružinova Roman Kukumberg, či ďalšie zvučné mená ako Michel Miklík alebo Tibor Varga.

„Sme hrdí na to, že sa nám podarilo v rekordne krátkom čase poskladať pomerne kvalitný káder. Pri jeho tvorbe sme sa zamerali na náš hlavný hokejový cieľ, a to je postup do Tipos SHL - prvej hokejovej ligy. Systém postupu do vyššej súťaže je nekompromisný, keď postupuje iba víťaz druhej ligy. Takže naplno ideme od prvého zápasu,“ priblížil ambície kapitán mužstva Adam Kormúth.

Bratislava si zaslúži viac hokeja

Jednou z motivácií založenia klubu bol aj fakt, že hlavné mesto

Kapitán mužstva Adam Kormúth.

v mužskej kategórii nemá okrem HC Slo-

van, resp. Modrých krídiel iné zastúpenie v slovenských súťažiach. „Bratislava má niekoľko klubov, kde sa venujú mládeži, no chýba im mužská zložka. Bol to aj môj osobný príbeh, keď som opustil juniorku v HK Ružinov, ale chcel

del iba v hokeji, hľadal som alternatívu. A keďže žiadna nebola, tak sme sa spolu s otcom rozhodli ju vytvoriť,“ vysvetlil Adam, bývalý juniorský reprezentant.

Bez pomoci mesta aj mestskej časti

ku sú pre bežných ľudí menej dostupné. „Ak sa bavíme o najpopulárnejšom športe na Slovensku a vidíme, ako dokáže ľudí spájať, je mi trochu ľúto, že ak súkromný subjekt, náš klub, chce v meste založiť novú hokejovú tradíciu, ktorá v budúcnosti môže znamenať aj ďalšie rozšírenie v podobe mládežníckych družstiev, ostáva to bez povšimnutia a podpory mesta, či mestskej časti. V hokeji sa pohybujem dlhé roky a nepoznám klub z nižších súťaží, kde by ho mesto nechalo platiť plný a komerčný nájom za ľadovú plochu. Predsa každému musí byť jasné, že naša investícia do tohto projektu je čistá filantropia a ekonomicky to nedokáže vygenerovať žiaden zisk,“ dodáva.

Fanúšikov už majú

Hrať pred prázdnyimi tribúnami nechce žiaden klub a tak aj HK Delikateso sa spolieha aspoň na pár skálnych. „Sme radi, že nám hneď v úvode prejavil náklonnosť fanklub zaniknutého klubu tu v Ružinove Bratislava Capitals. Verím, že nebudú jediní a že našou hrou dokážeme pritiahnuť niekoľko stoviek na každý zápas. Chceme každý domá-

**Budte pri zrode novej
hokejovej histórie
v Bratislave.
Pridte povzbudiť
hokejových nadšencov už v sobotu
1. októbra o 17:30.**

PROGRAM
HK DELIKATESO BRATISLAVA
2. HOKEJOVÁ LIGA

Partizánske
1.10.2022 17:30

doma

Púchov
8.10.2022 17:30

vonku

Senica
15.10.2022 17:30

doma

Rim. Sobota
29.10.2022 17:30

doma

Hamuliakovo
5.11.2022 18:00

vonku

Detva
12.11.2022 17:30

doma

som ostať v Bratislave kvôli pracovným povinnostiam, nemal som na výber, buď HC Slovan alebo preč z Bratislavy. Nakolko však svoje životné ambície som nevi-

Ponúknuť športové vyžitie svojim obyvateľom v širokej škále športov by mala byť jedna z priorit samosprávy, a to najmä v takých športoch, kde nároky na prevádz-

ci zápas urobiť o niečo zaujímavejší aj rôznymi sprievodnými akciami počas prestávok alebo pred a po zápase,“ načrtnol Adam Kormúth.

(pk)

Aj obyvatelia historického centra Starého Mesta majú právo na odpočinok

Opravná ži-
vota do veľmi
špecifickej čas-
ti historického centra
v okolí Kapitulskej ulice,
ale aj o tom, čo by Staro-
mešťanom pomohlo, sme
sa porozprávali so poslan-
com miestneho zastupiteľ-
stva v Starom Meste **Ing.
arch. Ľubomírom Boháčom**.

Poslanec miestneho zastu-
piteľstva v Starom Meste
Ing. arch. Ľubomír Boháč

**Bývate v Starom mes-
te na Kapitulskej ulici,
môžete nám niečo o nej
povedať?**

Na Kapitulskej ulici, ktorá
je asi jedna z najkrajších
uličiek v Bratislave bývam
so svojou rodinou už vyše
15 rokov. Samotná ulič-
ka aj keď je vzdialená len
niekoľko desiatok metrov
od staromestského korza,
má svoj vlastný životný
štýl s pokojnou atmosfé-
rou, ktorú zabezpečuje ab-
sencia obchodov, kaviarní
a reštaurácií. Návštevníci
uličky obdivujú jednotlivé
objekty, ale aj historický

výraz celej ulice, pričom
oceňujú ticho so štebota-
júcimi vtákmi, v ktorom sa
môžu pozastaviť a vnímať
historické artefakty do-
mov.

Inšpirovaný touto atmosfé-
rou som spolu s priateľmi
založil občianske združenie
„Oživenie Kapitulskej
ulice“, ktorého programom
je dvakrát do roka sprístup-
niť celoročne uzatvorené
dvory verejnosti prostred-
níctvom zorganizovania
podujatia „Kapitulské dvo-
ry“. V uličnom priestore
a priľahlých dvoroch sa
organizujú kultúrne ak-

cie a predaj remeselných
výrobkov. Podujatie má
roka na rok väčší úspech
a v poslednom roku sa roz-
šírilo aj do priestoru mest-
ských hradieb a Židovskej
ulice. Okrem usporiadania
podujatia Kapitulských
dvorov občianske združenie
prinavracia do verejného
priestoru ulice historic-
ké artefakty.

Zatiaľ sa nám podari-
lo znovuinštalovať so-
chu sv. Floriána a okopník
so súsoším jašteričiek na
rohu budovy farnosti sv.
Martina. Pripravujeme
aj inštalovanie dobového
požiarneho hlásiča ktorý
bol umiestnený v nároží
Kapitulskej a Úzkej uličky.

**Profesne ste archi-
tekt-urbanista, poda-
rilo sa Vám pracovať
aj na projektoch ktoré
ovplyvnia Staré Mesto?**

Áno, podarilo sa mi zor-
ganizovať architektonické
súťaže Šafárikové námestie
a Fajnorové nábrežie a tiež
súťaž na riešenie Južného
predmestia a staromest-
ského nábrežia. Sú to veľmi
dôležité verejné priestory

Starého Mesta, kde sme
nemali žiadny názor na
ich revitalizovanie. Súťaže
nám pomohli získať návrhy
z ktorých bude môcť mest-
ská časť pri ďalších realizá-
ciách vychádzať. Výstava
súťaže Južné predmestie
a staromestského nábrežia
bude prezentovaná druhý
októbrový týždeň v malej
sále Umeleckej besedy Slo-
venska (Umelka).
Z menších projektov reali-
zovaných v Starom Meste
sa práve realizuje pavi-
lónová dostavba budovy
Umelka, ktorú som mal tú
česť vyprojektovať.

Zároveň ste aj posla-

**nec v Starom Meste, čo
sa Vám zatiaľ podarilo
presadiť?**

Spolu s kolegami zo Sta-
romestského klubu sme
schválili VZN o otvára-
cích hodinách, ktoré je
trochu lepšie ako to pred-
chádzajúce, ale ja osobne
som s ním nie spokojný.
Nakoľko mestská polícia
už dlhodobo nie je schop-
ná zabezpečovať poriadok
a nočný klud v uliciach
mesta, bude potrebné pri-
jať VZN upraviť tak, aby
obyvatelia Starého Mesta
mali zabezpečené právo
na oddych a odpočinok.
Podarilo sa tiež vytvoriť
pravidlá na umiestňovanie

terás, avšak niektorí pod-
nikatelia rozširujú terasy
nad rámec povolených
plôch a často znemožňujú
prechod peších, vozidiel
záchranných služieb resp.
hasičských áut. Ukazuje sa
ako nevyhnutné posilniť
počty inšpektorov verej-
ného poriadku, aby mohli
dôslednejšie vykonávať
kontroly prevádzok v Sta-
rom Meste

**Blížia sa komunálne
voľby, čo sú Vaše prio-
rity volebného progra-
mu?**

Ako obyvateľ Starého Mes-
ta vnímajúci problémy
a nedostatky života Staro-
mešťanov budem tak ako
doteraz dôsledne obhajovať
záujmy obyvateľov pred
záujmami tej úzkej skupiny
podnikateľov, ktorí ne-
rešpektujú platné právne
predpisy a tým znepriem-
ňujú obyvateľom ich bežný
život. Budem presadzovať
sfunkčnenie mestskej po-
licie, korekciu parkovacej
politiky v zmysle odstráne-
nie zaťažujúcich poplatkov
pre Staromešťanov a tiež
zlepšenie čistoty v meste.

(bak)

Nevyhádzajte
knihy - darujte ich nám
kontakt 0907 701 786

Rudolf

**Bratislava
pre všetkých**

**Rudolf Kusý
na primátora
Bratislavy**

Objednávateľ: SME RODINA, Leškova 5, 811 04 Bratislava - Staré mesto
Dodávateľ: Temper Communication, a.s. Na Březince 6, 150 00 Praha 5, Česká republika, IČO: 29043620

Nové záchytné parkovisko v Rači vyvoláva mnoho otáznikov

(Dokončenie zo str. 1)

Nové parkoviská v Bratislave sa tak pridali k už existujúcemu P+R parkovisku pri Cintoríne Vrakúňa, či ďalším plochám, na ktorých sa parkuje už v súčasnosti (parkovisko na Zlatých pieskoch či pod Mostom Lanfranconi).

Otváranie záchytných parkovísk súvisí aj so zavedením systému regulovaného parkovania PAAS vo viacerých lokalitách Bratislavy. Po vlne kritiky, že nejde ich otváranie ruka v ruku s vytváraním nových platených zón, sa vodiči záchytných parkovísk konečne dočkali. „Kedže chceme PAAS rozširovať do ďalších častí mesta, počítame s tým, že dopyt po záchytných parkoviskách sa zvýši a budú využívané. Preto rozširujeme aj sieť záchytných parkovísk priamo

v meste,“ vysvetlil primátor Matúš Vallo.

Záchytné parkovisko v Rači nemá ideálnu polohu

So začiatkom školského roka štartuje aj sezóna kolón a zhustenej dopravy, a preto sme sa vybrali pozrieť, ako je parkovisko

ko na vodičov pripravené. Vyskúšali sme si jeho prevádzku v praxi len niekoľko týždňov od jeho zriadenia.

Parkovisko Komisarčky je prístupné na mieste bývalého priemyselného areálu. Areál má nové oploenie a bezpečné parkovanie zaručuje aj kamerový systém, ktorý sme si hneď po príchode na parkovisko všimli. Využitie nepoužíwanej spevnenej plochy je na prvý pohľad dobrým

rišením pre motoristov, ktorí chcú cestovať ekologicky. Územie, ktoré je len niekoľko týždňov po otvorení

je dosť zarastené burinou, je členené na parkovacie miesta, kde vidíme aj 6 miest pre ťažko zdravotne postihnutých či motoristov jazdiacich na motorkách. Za negatívum považujeme fakt, že v smere od Svätého Jura nie je priama odbočka z Púchovskej ulice k parkovisku, ale nepotrebné tohto smeru na najbližšej svetelnej križovatke odbočiť. Tu je umožnené prejsť aj do protismeru zároveň s odbočením doľava a vrátiť sa späť smerom k čerpacej stanici Slovnaft. Nenechajte sa pomýliť značkou zákaz otáčania. Platí len pre vozidlá nad 3,5 tony.

Areál parkoviska sa tak trochu nezmyselne nachádza na výjazde, nie na vjazde do mesta.

Z parkoviska je vybudovaný krátky spojovací chodník k existujúcemu

chodníku na Púchovskej ulici, ktorým je možné prísť, podľa nášho merania, za približne 3 minúty k zastávke Komisarčky. To však za predpokladu, že budú vodiči ochotní počas špičky na tejto frekventovanej ceste zastaviť. **Prechod štvorprúdovkou bez semafora nie je veľmi príjemný.** Obavy z možnej kolízie chodca s autom sú namieste.

Kúsok od prechodu sa nachádza zastávka, odkiaľ cez deň premávajú električky liniek 3 a 7. Frekvencia jazd električky v špičke podľa grafikonu je aktuálne zhruba každé 4 minúty. Žiaľ v blízkom okolí sa nenachádzajú žiadne cyklotrasy, čiže alternatíva s bicyklom je tiež značne obmedzená.

(jp)

Kolapsom zvierat sa tento rok podarilo predísť

Európu zasiahli tento rok extrémne vlny horúčav. V Bratislave boli na viacerých miestach zaznamenané teplotné rekordy. Odborníci upozorňovali, aby sme nezabúdali ani na svojich domácich miláčikov. S nepriaznivou klímou sa museli vysporiadať aj v bratislavskej zoo. Aby chovatelia predišli kolapsom, pravidelne zvieratá ochladzovali, či kímili zmrazenými potravinami. Aké kroky plánuje ZOO podniknúť na zmiernenie dopadov zmeny klímy v najbližších rokoch?

V bratislavskej zoológickej záhrade, ktorá patrí medzi najnavštevovanejšie atrakcie v hlavnom meste, sa počas tohto leta museli „vďaka“ horúčavám oveľa viac obhrať.

Aj keď domovom mnohých zvierat sú trópy, či púšte, dlhodobé vystavovanie veľkému teplu môže uškodiť aj týmto obyvateľom zoológickej záhrady. „U zvierat je to rovnaké ako u ľudí, dlhodobé vystavovanie veľkému teplu môže uškodiť aj ľavám, ktoré sú

na to zdanlivo prispôsobené. Veľa závisí od ich veku, zdravotného stavu, výživy a podobných faktorov,“ uviedla Alexandra Ritterová zo Zoo Bratislava.

Najviac ohrozenými druhmi sú pandy červene, belane tundrové aj bažanty

Zoológovia museli túto sezónu prijať opatrenia, vďaka ktorým sa podarilo pre-

dzovali, iné zas sprchovali. Šimpanzy či orangutany dostávali zamrazené ovocné pochúťky. Ladové dobroty s lesným ovocím ponúkali aj medveďom.

Vtáky sa ochladzujú rozťahnutím krídel, slony sa ohadzujú pieskom. Iné druhy zas obľubujú kúpeľ. To je aj prípad obľúbeného hrošíka. Na zlepšenie jeho podmienok ZOO hľadá

riť. Spustili sme preto kampan #prehrosiky,“ spresnila Ritterová. Podrobnejšie

o belanu tundrovú, pandu červenú a mnohé druhy bažantov.

okolo riečky Vydrice, jej navrátenia do stavu Podunajských lužných lesov,

Návštevnosť Zoo Bratislava					
Rok	2018	2019	2020	2021	8/2022
Počet návštevníkov	316 597	315 008	252 565	246 204	215 000

informácie môžu čitatelia nájsť na webstránke Zoo Bratislava.

Sú však aj druhy, na kto-

Extrémnymi teplotami ohrozená Panda červená

dísť možným kolapsom. Zvieratám dopĺňali stravu s vyšším obsahom minerálov, vo výbehoch častejšie menili vodu. Niektoré zvieratá chovatelia ochla-

tento rok podporu aj u svojich fanúšikov a návštevníkov. „Chceli by sme mu spolu s novou strechou postaviť aj nový bazén, čitatelia nás v tejto snahe môžu podpo-

ré zmena klímy vplyva ešte výraznejšie. Horúčavami sú podľa zoológov najviac ohrozené zvieratá pochádzajúce z chladnejších oblastí. Ide napríklad

V budúcnosti by mala ZOO ponúknuť viac komfortu aj pre návštevníkov

V zoológickej záhrade je v lete vďaka lesu o niekoľko stupňov chladnejšie ako v okolitom meste. No počas extrémne teplých dní sa návštevníci potrebujú častejšie občerstviť či osviežiť. V ďalšej sezóne preto vedenie zvažuje sériu opatrení. Plánuje rozšíriť počet hmlových brán a zaviesť osviežujúce pitné fontánky, rozšíriť tieniace plochy, prípadne rozšíriť návštevnícke hodiny od 8:30 do 20.00 hodiny.

V strednodobom výhľade počíta ZOO aj s odvážnejšími projektami. Ambíciou je vybudovať „vodný svet“, ktorý by umožnil deťom hry s vodou a vo vode. „Bude to súčasťou revitalizácie dolnej časti ZOO

a projektu Pod(d)unajské akvária, ktoré pracovne nazývame „U veľkej vryi“,“ priblížila projekt Ritterová.

Recyklácia jednorazových plastov je veľkou témou

Z pohľadu ochrany životného prostredia sa ZOO chce v budúcnosti zamerať na redukovanie a recykláciu jednorazových plastových odpadov. Zaujímavé sú aj úvahy ohľadom využitia hnoja, či už pre záhradkárov, alebo ako alternatívny zdroj energie. Časť spotreby elektrickej energie plánuje pokryť z fotovoltiky. Nové investície by mali ísť do obnoviteľných energií bez zemného plynu. V plánoch zoo sú aj zelené strechy. Ako sa plány Zoo Bratislava budú naplňovať budeme pozorne sledovať a našich čitateľov o skvalitnení služieb informovať.

(jp, foto ZOO Bratislava)

Univerzitu tretieho veku navštevujú najmä seniори z Petržalky

(Dokončenie zo str. 1)

Aký je o túto formu štúdia záujem?

Počet študentov nám z roka na rok stúpa a pre nový akademický rok evidujeme vyše 400 prihlásených seniorov. To je pre nás taká malá odmena a zadosťučinenie, že sa u nás a s nami seniори dobre cítia, že sú spokojní a radi sa k nám vracajú. Myslím si, že aj mimo výučbové aktivity majú na tom zásluhu. Tou poslednou aktivitou bol 4. ročník Petržalskej letnej univerzity seniorov, ktorá prebiehala v júli tohto roku. A tiež aj letné exkurzie pre seniory do Piešťan, Radošiny a na Baťov kanál. Ešte nezačal nový akademický rok a naši seniори už majú za sebou turistické a divadelné akcie.

Aj keď ste už mnohé naznačili, no čo by malo byť tou hlavnou motiváciou pre ešte stále nerozhodnutých, potenciálnych študentov?

Na túto otázku by som odpovedala veľmi jednoducho a jednoznačne. Všetko, čo robí, čomu sa venuje senior vo vyššom veku, má zmysel. Je to jeho investícia do seba samého. Týka sa to aj Univerzity tretieho

ho veku. A prečo práve Univerzita tretieho veku? Široká ponuka študijných programov, obrovská podpora vedenia Ekonomickej univerzity v Bratislave a jej všetkých fakúlt, tímová práca, spolupráca so všetkými, ktorí môžu seniorom pomôcť a vytvárajú im podmienky, kde sa dobre cítia a radi sa vracajú. Nielenže nám narastá počet študentov Univerzity tretieho veku, ale čoraz viac kolegov a odborníkov z praxe nás oslovuje a má záujem spolupracovať na vzdelávaní seniorov. Naša Univerzita tretieho veku pri Ekonomickej univerzite v Bratislave, náš U3v Klub ekonóm a Petržalská klubovňa aktívnych seniorov, sú profesionálne prepojené a iba takáto spolupráca má zmysel a prospieva seniorom. Seniори sú zase našou motiváciou, našou hybnou silou, a to je to, čo našej práci dáva zmysel.

A teraz prejdime k praxi, ako samotné štúdium prebieha...

Akademický rok trvá dva semestry a v každom semestri je 7 prednášok, po dve vyučovacie hodiny. Teda súhrn je 14 prednášok, každý druhý týždeň v jednom akademickom roku, po 90 minút. Seniори na výučbe radi participu-

jú, radi sa pýtajú a hlavne je potrebné zdôrazniť, že sú to skúsení a životom skúšaní ľudia, ktorí odovzdávajú cenné skúsenosti a informácie aj nám, vyučujúcim.

Aké vedomosti nadobudne absolvent?

V našich študijných programoch prevažuje teória a teoretické prednášky, ale máme študijné programy, kde sú potrebné praktické zručnosti. Medzi takéto programy patria Počítače, Cudzí jazyky, Včelárstvo, Golf, Joga. Zumba Gold, tréning pamäti a pod. Našou kľúčovou úlohou je umožniť seniorom stretávať sa, socializovať sa. Naši seniори nemali záujem o online výučbu počas pandémie, nakoľko im chýbal osobný kontakt. Potrebujú prítomnosť druhého, chcú sa stretnúť tvárou v tvár, chcú sa rozprávať, chcú byť vypočutí a chcú počúvať. Okrem toho ponúkame mimo výučby rôzne iné aktivity, ktoré zastrešuje náš U3v Klub Ekonóm a v spolupráci s Petržalkou využívame aj Petržalskú klubovňu aktívnych seniorov. Je to prepojenie, ktoré poskytuje seniorom motiváciu a zmysel využitia ich voľného času.

Z koľkých programov

celkovo, si možno vybrať?

Naša Univerzita tretieho veku seniorom ponúka 20 teoretických študijných programov rôzneho zamerania a 3 pohybové študijné programy. Ponuka je naozaj pestrá, rôznorodá a seniори si majú z čoho vybrať. Ak by ponuka niekoho zaujímala, nájdú ju na našej webovej stránke: ccv.euba.sk, alebo môžu priamo kontaktovať elektronicky mňa na: janka.chladecka@euba.sk. Garanti obsahového a personálneho zabezpečenia každého študijného programu sú kolegovia zo všetkých našich fakúlt a profesionálni spolupracovníci z praxe.

Vo svete je vzdelávanie sa vo vyššom veku bežná prax, no u nás stále nie. Prečo by sme naň ako spoločnosť nemali zanevierať?

Každá univerzita tretieho veku je stabilným a pevným mostom pri prechode z aktívneho pracovného života na dôchodok. Vo vyššom veku seniора sa Univerzita tretieho veku stáva zmyslom života. Našu UTV charakterizuje motto. „Nikdy nie je neskoro začať niečo nové.“ Je to záujmové vzdelávanie starších študentov, teda seniory. Spektrom ponuky

študijných programov udržuje seniorom fyzickú a psychickú kondíciu, ktorá by mala byť v rovnováhe. Vzdaľuje proces starnutia, skvalitňuje život vo vyššom veku a posilňuje mozog a pamäť.

Môžu sa záujemcovia o štúdium hlásiť aj priebežne, alebo je systém nastavený ako pri klasickej VŠ – teda na začiatku školského roka?

Štúdium vo väčšine študijných programov trvá dva akademické roky. Začíname vždy koncom septembra a končíme v máji. Akademický rok kopíruje vysokoškolské štúdium, rozdelenie na zimný a letný semester. V prvom ročníku na začiatok sú vždy imatrikulácie a po dvoch rokoch štúdium vyvrcholí slávnostnou promóciou v našej aule. Seniори sa na štúdium vždy môžu prihlásiť do konca augusta v kalendárnom roku, ale naša skúsenosť nám ukazuje, že vždy termín predlžujeme do 15. septembra.

Hlásia sa ku vám ľudia primárne z Bratislavy, alebo aj z iných kútov Slovenska?

Najviac študentov na Univerzite tretieho veku máme z Bratislavy, konkrétne z Petržalky, vzhľa-

dom k polohe Ekonomickej univerzity v Bratislave. Našou snahou je do štúdia zapojiť čo najviac seniorov aj z okolia, čo sa nám darí. Dokonca máme elokované študijné skupiny vo Vajnorochoch, v Chorvátskom Hrobe, v Piešťanoch, v Topoľčanoch a od nového akademického roku už aj v Partizánskom.

Akým spôsobom si záujemca štúdium financuje a koľko stojí?

Bohužiaľ, v Slovenskej republike si seniори štúdium na Univerzitách tretieho veku platia sami. Je mi z toho smutno, nakoľko kompetentní by sa mali tým zaoberať. Niekoľko rokov požadujeme o finančný príspevok na vzdelávanie seniorov, ale bohužiaľ bez výsledku. Naša Univerzita tretieho veku Ekonomickej univerzity v Bratislave má školné na jeden akademický rok (dva semestry) určené vo výške 70 eur pre dôchodcu a pre pracujúceho dôchodcu je výška školného 80 eur. Školné nie je vysoké, nakoľko máme obrovskú podporu vedenia našej univerzity a jednotlivých fakúlt, ale aj napriek tomu je potrebné, aby sa kompetentní začali zaoberať touto otázkou.

(vt)

Ako magistrát vodu káže a víno pije

Aj vás občas rozčúli pohľad na limuzíny diplomatov či autá úradníkov v pešej zóne?

Zamýšľate sa niekedy nad tým, prečo neúčast poslancov v parlamente je úplne normálna? Pritom, ak vy opakovane nepríďte bezdôvodne do práce, hrozí vám postih či rovno vyhadzov.

Pre podobné prípady nemusíme chodiť až tak ďaleko. Máme ich dosť aj v našom hlavnom meste. Heslá z predvolebných dní o efektívnom riadení samosprávy na magistráte dlho nerezonovali. Okamžitý nárast platu primátora Bratislavy, zdvihnutie dane z nehnuteľnosti o 100 %, úvery v desiatkach miliónov eur, vysoká zadlženosť mesta (a z toho vyplývajúca hrozba nútenej správy, čo je stav, kedy môže samospráva len svietiť a kúriť). Nehovoriac o počte zamestnancov magistrátu, ktorý narástol za posledné roky o stovky.

A čo z toho má občan?

Víziu električky do Petržalky, ktorá sa nestihne dokončiť v termíne a peniaze z eurofondov vyletia hore komínom, zopár pokusov o cyklotrasy, ktoré sa cyklotrasami väčšinou ani nazvať nedajú, keďže ide o úseky vedúce odnikadiaľ nikam.

Parkovaciú politiku, ktorá z vrecák Bratislavčanov vytiahne ďalšie peniaze ročne (napríklad, ak naozaj potrebujete auto na presun do práce, ktorá sa nachádza akurát v jednej zo zón parkovacej politiky a platíte hodinovú taxu 5-krát do týždňa). Či platonické záchytné parkoviská, ako napríklad to na konci Rače, ktoré nikto nevyužije, lebo je v protismere, a tak ďalej, a tak ďalej... A keď už je reč o parkovaní. Čo si už dlhší čas všimam, je dvojaký meter vedenia magistrátu, ktoré sa nám 4 roky snaží vnútiť filo-

zofiu, že auto je plechová hnusoba, jazdiť v ňom je „zlé“ a každý, kto naštartuje, pácha pomaly smrteľný hriech. Bratislavčania majú všetci jazdiť MHD, aj tam kde nejazdí, prípadne na bicykli alebo na kolobežke s „ekologickou lítiovou batériou“.

Áno, samozrejme, je potrebné dbať na životné prostredie a odľahčiť ovzdušie od exhalátov. No v prípade magistrátu je to tak trochu – vodu káže, víno pije. Lebo ako inak si môžeme vysvetliť, že na ulici aj v garáži na Uršulínskej ulici, sú vyhradené miesta práve pre zamestnancov magistrátu, ktoré sú aj hojne využívané. Prečo magistrát nezruší miesta pre zamestnancov na Uršulínskej ulici a nevysadí tam kvety a zeleň?

Prečo magistrát na Šafárikovom námestí, kde je možnosť a dáva to zmysel, už dávno nezrušil asfaltovú

plochu s perspektívou prepojenia oboch parkov, čím by vznikol jeden ucelený park v tejto lokalite? Namiesto toho tam ostávajú parkovacie miesta pre zamestnancov magistrátu. Oni môžu parkovať a zadarmo, to len my bežní ľudia máme za parkovanie platiť.

Preto ak získam opätovne vašu dôveru, tak ako doteraz aj v budúcnosti nikdy nepodporím žiadne návrhy na rozdelenie Starého Mesta na niekoľko parkovacích zón.

Staromešťania predsa nemôžu byť cudzincami vo svojom meste a už na susednej ulici platiť za parkovanie hodinovú sadzbu, ako ktorýkoľvek iný návštevník nášho mesta.

Martina Uličná

staromestská poslankyňa kandidátka na poslankyňu mestského a župného zastupiteľstva za Staré Mesto

Bratislavských vodných zdrojov je dostatok a sú kvalitné

(Dokončenie zo str. 1)

Tieto vodárenské zdroje sú tak výdatné, že by vedeli vodou zásobovať aj polovicu Slovenska, ak by bola vybudovaná dostatočná infraštruktúra na jej transport. Preto by sa dalo s trochou zveličenia povedať, že samotná Bratislava nebude mať problém s vodou, kým potečie voda v Dunaji. Samozrejme, horšie to je v oblastiach, ktoré nie sú napojené na dunajské studne.

Akú najdlhšiu dobu teda vieme prečkať bez výdatnejších zrážok?

Ako som už hovoril, tak samotná Bratislava a jej vodné zdroje nie sú závislé na lokálnych zrážkach. Horšie je to s oblasťami na Záhorí alebo v okolí Karpát, ktoré sú zásobované aj lokálnymi prameňmi.

Kedy vravíte, že zásob máme dosť, v čom teda tkvie náš hlavný problém?

Problémom tohto roku je, že zažívame už niekoľko

suchých zím bez výdatnejšej snehovej pokrývky, aj bez stabilných jesenných dažďov za sebou. Celá oblasť tak trpí hydrologickým suchom, kedy sa podzemné pramene nemajú šancu doplniť. Situáciu v lete zhoršujú vysoké teploty, ktoré prirodzene zvyšujú odber vody u spotrebiteľov. Ak by sme mali na zrážky bohatú jeseň a v zime veľa snehu v Karpatoch, tak by vodné zdroje bez problémov vydržali aj niekoľko týždňov bez zrážok. Ak však voda chýba počas celého roka, vidíme nedostatok vody

vo vodojemoch už aj v máji.

Máme mestské časti, kde už v súčasnosti evidujete akútny nedostatok pitnej vody?

Nie, v bratislavských mestských častiach tento problém s nedostatkom vody nie je. Máme však lokality, kde je zlá infraštruktúra, kvôli ktorej je problém s tlakom vody. Príkladom je Záhorská Bystrica, kde ale napríklad stavíme nový vodojem, ktorý túto situáciu zlepší.

Akým spôsobom odporúčate ľuďom, aby šetrili pitnou vodou?

Základom je zdravý rozum. Ak je horúco a sú problémy s vodou, ľudia by nemali polievať záhrady, napúšťať bazény alebo umývať si autá. V panelákoch pomôžu šetrné spotrebiče, umývačky riadu, ale aj taká samozrejmosť, ako kvalitné tesnenia na vodovodných batériách, aby vám voda zbytočne nekvapkala do drezu.

Pracujete na pláne, ktorý ráta so zmenou klímy, a teda s faktom, že sucha bude v budúcnosti čoraz viac?

Základom je pracovať s manažmentom vody v krajine. Teda mestá a obce by mali aktívne pracovať na vodozádržných opatreniach, aby voda zo striech neodtekala do kanalizácie a potom preč z územia, ale aby vsiakla do pôdy tam, kde spadne. Na tomto BVS pracuje aj so svojimi akcionármi, ale potrebujeme, aby v tomto

smere bol aktívnejší aj štát. A tak isto by sa mali vypracovať dlhodobé koncepcie, z ktorých bude jasné kto a z akých peňazí vybuduje vodárenskú infraštruktúru schopnú reagovať na klimatickú zmenu, ktorú vidíme.

Možno samostatná téma, no keďže v rámci Bratislavy vieme o viacerých hrozbách kontaminácie podzemných vôd, aká je celková kvalita podzemných vôd v rámci BA v súčasnosti?

Bratislavské vodné zdroje sú mimoriadne kvalitné. Dokonca tak kvalitné, že voda z nich prakticky spĺňa všetky normy na pitie bez akejkoľvek úpravy. Znečistenia, o ktorých vy hovoríte, našťastie idú mimo týchto vodných zdrojov a pre pitnú vodu vo verejnej vode nepredstavujú aktuálne riziko. To však samozrejme nie je dôvod, aby sa tento problém neriešil, pretože ak sa bude kontaminácia šíriť, tak sa znehodnotí voda ľuďom v studniach a z dlhodobého

hľadiska to môže byť problém aj pre Žitný ostrov.

Na záver skúsme jednoznačnú radu pre bežných obyvateľov. Malo by sa zvýšiť využívanie podzemných vôd (studňová voda) aj pre dennú potrebu? Alebo naopak, mali by sme sa učiť viac pracovať napríklad s dažďovou vodou, ako ste už naznačili?

Ako som hovoril, Bratislava nemá problém s dostatkom vody, ktorá je mimoriadne kvalitná. Takže z tohto pohľadu nie je dôvod na nejaké masívne budovanie studní. Oveľa rozumnejší nápad je pracovať s dažďovou vodou. Kto môže, mal by si vybudovať nádrž na dažďovú vodu, z ktorej by polieval záhradu. Ak to nie je možné alebo potrebné, je treba sa zamyslieť nad možnosťami vsakovania dažďovej vody do okolia domov. Toto by veľmi pomohlo nielen v hlavnom meste, ale na celom Slovensku.

(vt, foto BVS)

Koučůš základku?

Príď si vybrať SUPERŠKOLU!

7. 10. 2022 | 9.00 – 17.00

Nákupno-zábavné centrum
Bory Mall

Nezáleží na tom, či ťa láka veda
alebo remeslo. Predstavíme ti
viac ako 50 župných škôl a gymnázií
z Bratislavského kraja,
spomedzi ktorých si iste vyberieš.

www.strednapremna.sk

Martina Šindlerová: „Nechápem, ako sa môže v 21. storočí stále ignorovať gigantický problém Vrakunskej skládky.“

V roku 2004 iba 16-ročné dievča z bratislavskej Vrakune zažiarilo v prvej sérii Slovensko hľadá Superstar. Napokon z toho bolo úžasné druhé miesto a otvorené dvere do sveta šoubiznisu. Síce asi veľmi často sa opakujúca otázka, ale možno každým rokom sa aj odpoveď trochu mení. Ved' svet sa mení, všetci sa meníme a vieme posúdiť veci aj z iných uhlov pohľadu. Ako hodnotíš s odstupom času svoju účasť v súťaži?

Aj s odstupom času to hodnotím veľmi pozitívne a som vďačná za túto skúsenosť. Bála som sa prihlásiť do Superstar, to som inak ešte nikomu nepovedala. Bála som sa preto, že vtedajší vedúci umeleckej školy, v rámci ktorej som spievala v kapele, mi zakázal sa prihlásiť, inak ma vyhodí z kapely, ktorú som milovala a spievala som v nej od 13 rokov. Asi sa bál, že sa v súťaži presadím, a prestanem vystupovať so svojou kapelou v rámci hudobnej školy, čo sa napokon aj stalo. Môj ocko ma vtedy aj tak prihlásil do súťaže a povedal mi, že s teroristami sa nevyjednáva. Som šťastná, že som nakoniec do toho išla. Čím náročnejšie situácie v živote zvládneme, tým sme potom silnejší, pevnejší ľudia. A ďalší pozitívny rozmer je taký, že stále mám z toho obdobia fanúšikovskú základňu, a to je milé, vzhľadom na to, že prvá séria Superstar bola vysielaná pred 18 rokmi. Superstar vytvorila okolo účinkujúcich extrémne šialenstvo záujmu a my sme si teda aj na Slovensku zažili takú „americkú slávu z filmov“. Ten najbláznivejší ošial trval asi rok, mám veľa úasných zážitkov z toho obdobia, aj keď je pravda, že veľmi nestíham spomínať, lebo aj odvtedy mám stále dosť veľa zážitkov, a tak som prinútená žiť hlavne prítomnosťou.

Potom nasledovali v pomerne krátkom čase dva albumy - debutový Patríme k sebe a v roku 2008 Čo sa to tu

deje. Do toho všetkého maturita a všetko okolo, dalo sa to vôbec zvládnuť? Dnes z pozície rodiča, ako vnímaš celý tento kolotoč v tak mladom veku? Tlak okolia zrejme nebol malý... Spätne to vnímam tak, že som ani nedala nikomu na výber, že by som mohla byť aj niečím iným ako speváčkou. Odmalička ma nič iné nezaujímal. Spievanie a vystupovanie ma naplňalo tak, že som bola ochotná netraviť voľný čas s rovesníkmi, alebo mi nevadilo neskoro večer prísť domov z vystúpenia a ráno si potom privstať a naučiť sa do školy. Čo sa týka mediálneho tlaku po súťaži, obrnila som sa celkom rýchlo. Názory iných majú pre mňa informačný charakter, takže tiež to bola pre mňa užitočná škola. Tak sa snažím vnímať všetko, čo mi prichádza do života.

Čomu sa hudobne venuješ dnes? Na viac rokov si sa možno mierne vytratila zo scény, akýsi "comeback" nastal v roku 2019 so singlom Radšej mi chýbaj...

Po siedmich rokoch som sa vrátila na pódium a odvtedy zase vystupujem. Skladám si piesne, vydávam single, točíme klipy a teším sa z hudby. Je to dar, mať možnosť byť toho súčasťou. Sedem rokov som sa starala o moje dve deti mimo mediálnej pozornosti a nemala som priestor sa spevácky realizovať, ale určite to neľutujem. Moje deti sú tiež moji učitelia, som vďaka nim najlepšou verziou samej seba, lebo asi mnohí rodičia mi dajú za pravdu, že pojmy „láska“, „radosť“, „strach“, „trpezlivosť“, „únava“ - dostanú s príchodom detí úplne nový rozmer. Najbližšie sa teším na moju

hudobnú novinku, ktorá vyjde v septembri. Pôjde o nový singel na youtube s názvom Šiesty zmysel, ktorý pracovne voláme aj „bondovka“.

Odhladnuc od hudby, je o tebe známe, že si nevsadila všetko na jednu kartu a popri spievaní si dokončila aj doktorandské štúdium na Právnickej fakulte UK, kde si dokonca začala aj učiť budúcich právnikov. Dá sa to skĺbiť spolu s rodinou? Pôsobím na Univerzite Komenského v Bratislave, na Právnickej fakulte, a učím občianske právo

procesné družákov. Učiteľstvo sa dá vhodne skĺbiť so starostlivosťou o deti napríklad v tom, že aj učitelia majú cez prázdniny prispôbený režim náplne práce. Problematické sú nízke platy, čo aj na vysokých školách spôsobuje odchod mladých učiteľov do iných profesií. Je to škoda a pýta si to riešenie, lebo od školstva predsa záleží ako sa vyvíja celá spoločnosť. Učitelia, ktorých poznám, robia svoju prácu ako poslanie, že sa cítia v tej roli učiteľa vyživujúco a len preto vydržia učiť aj za nízky plat.

Mňa učenie tiež chytilo za srdce, mám rada svojich študentov, svojich kolegov, našu krásnu historickú budovu. Zatiaľ všetko zvládam skĺbiť. Podľa mňa, odkedy deti začnú navštevovať škôlku, už je každá matka vycvičená tak, že si dokáže zmanažovať všetko, čo potrebuje.

Akým smerom sa chceš ďalej uberať, budeme ťa viac vídať v súdnej sieni alebo na pódiiu? Moja hlavná láska je spie

vanie. Súdna sieň – tak sa volá jedna učebňa u nás na univerzite, tak tam sa budem vyskytovať dovtedy, kým vydržím moje súčasné tempo. Reálna súdna sieň ma vôbec neláka, ani advokácia, ani exekútorský úrad, ani notársky úrad, ani prokuratúra. Právo v praxi je plné sprievodných negatívnych emócií, keď to preženiem, tak sú to samé zvady, intrigy, napätie, nespokojní ľudia. Akade-

mická pôda je naopak plná slušných distingvovaných ľudí, ktorí sú k sebe milí. Takto to vnímam a právu sa preto radšej venujem v teoretickej rovine.

Povedzte si však aj trochu o tvojom vzťahu k rodnej Bratislave. Vyrastala si v brati-

slavskej Vrakuni, kde aj doteraz žiješ. Kam sa možno celé mesto, resp. tvoja mestská časť za tých 30 rokov posunula? Čo sa ti celkovo na Bratislave páči a naopak, čo jej ešte chýba, aby sa stala naozaj modernou európskou metropolou?

Vyrastala som vo Vrakuni, ktorá je známa problematickým Pentagonom. Aj preto bola Vrakuna všeobecne dlho vnímaná za menej príťažlivú mestskú časť, ale mne sa tam vyrastalo super a posledné roky Vrakuna viditeľne rozkvitá po všetkých stránkach. Máme už opravené školy, škôlky, cesty, chodníky aj pekne upravený Lesopark pri Malom Dunaji.

Jediným problémom Vrakune, ktorý ma hnevá, a ktorý sa stále nerieši, je skládka chemického odpadu vo Vrakuni a je to problém Vrakune, celej Bratislavy a aj celého Slovenska. Obrovský chemický odpad, 120-tis ton a vyše 900 druhov chemických odpadov, zakopali v 60-tych rokoch minulého storočia do zeme, ale pozor, bez vybudovania nepriepustných tesniacich prvkov. Vybudovaním vodného diela Gabčíkova sa zdvihla podzemná voda a od 1995 presakujú zo skládky do podzemnej vody chemikálie a kontaminujú ju nebezpečnými toxickými látkami. Chemikálie sa vyplávajú už do celého Žitného

ostrova a za celé tie roky, čo sa tomuto absurdnému príbehu prizerať, už zničili aj podzemnú vodu v dĺžke 12 km za Bratislavou smerom na Šamorín. No a touto kontaminovanou vodou sa zavlažujú polia, záhrady a úroda sa bez kontroly distribuuje na trh. Tento problém

ku toxínov v gigantickom objeme okolo 2,5 miliardy litrov chémie. Verím, že každý problém má riešenie, ale efek-

%. Je to celé na hlavu a je to problém Slovenska, ktorý každý deň ubližuje nám všetkým, pretože denne sa stav iba zhoršuje viac a viac, každý deň plus 2m dĺžky. Nechápem, ako sa problém takýchto rozmerov v 21. storočí môže stále tolerovať.

Čiže predpokladám, keďže ti záleží na veciach v našom meste, voľiť chodievaš a pôjdeš aj v októbri?

Pochopiteľne. To je to najmenej, čo môžem urobiť. Komunálna voľba v Bratislave mali od roku 2006 do

tých posledných v 2018 iba 32 – 40 % účasť. Ale kritikov sa mi zdá, že je tu 90 %. Myslím si, že okrem toho, že je to naše demokratické právo, máme všetci zodpovednosť za to, akým smerom sa bude Bratislava uberať.

(pk, foto archív MŠ)

Martina so svojou dlhoročnou učiteľkou spevu Lukréciou Bílkovou.

mam veľmi citlivo, nakoľko moji rodičia stále bývajú vo Vrakuni.

Môj ocino je srdcom Vrakunčan, ktorého táto situácia reálne trápi a doma to často preberáme. Ocino už roky vypisuje listy kompetentným, ale Ministerstvo životného prostredia zatiaľ neurobilo nič, čo by zabránilo každoročnému úni-

tívne riešenie je vraj príliš drahé. Neuveriteľné. Takže už 27 rokov skládka kontaminuje vodu a ignoráciou pripravujeme budúce generácie o prístup k pitnej vode, ktorá je na Žitnom ostrove aktuálne pre približne 15 miliónov ľudí, pričom už je predpoklad kontaminácie podzemnej vody Žitného ostrova 3-5

Vedenie SND uspelo s odvolaním, historická budova divadla sa môže ďalej používať

(Dokončenie zo str. 1)

Odkedy bola historická budova SND verejnosti neprístupná a aké boli presné dôvody, mimo havarijného stavu?

Vedenie SND úplne uzavrelo historickú budovu SND po tom, čo 3. mája 2022 obdržalo rozhodnutie Inšpektorátu práce Bratislava o zákaze používania historickej budovy Sloven-

ského národného divadla pre akúkoľvek činnosť. Dôvodom uzatvorenia bolo spomínané rozhodnutie, voči ktorému sa však SND odvolalo.

Aké odôvodnenie ste dostali pri vyhovení v odvolaní?

Rozhodnutie Inšpektorátu práce Bratislava o zákaze používania historickej budovy Slovenského národ-

ného divadla na základe odvolania SND preskúmal Národný inšpektorát práce, ktorý rozhodnutie o zákaze používania historickej budovy SND v júli zrušil a vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie. Vec tak vrátil do stavu pred 3. májom 2022. „Pri preskúmaní administratívneho spisu mal Národný inšpektorát práce za to, že inšpektor práce pri vydaní

napadnutého rozhodnutia mnohonásobne pochybil,“ konštatoval v rozhodnutí z júla 2022 Národný inšpektorát práce.

Znamená to, že vedenie SND od začiatku nesúhlasilo s nariadením zneprístupniť budovu?

Vedenie SND považovalo rozhodnutie inšpektora práce o zákaze používania historickej budovy SND

od začiatku za tendenčné a účelové. Rozhodnutie Národného inšpektorátu práce mu dalo za pravdu.

Keďže v súčasnosti sa vec vrátila takpovediac na začiatok, a teda nie je ani považovaná za nebezpečnú pre užívania, predchádzali tomuto rozhodnutiu nejaké sanačné zásahy do budovy?

Nie, nekonali sa v budove žiadne sanačné úpravy. Vedenie SND trvá na tom, že budova bola a stále je bezpečná. Rozhodnutie Inšpektorátu práce Bratislava zrušil Národný inšpektorát práce pre pochybenia inšpektora práce, nie preto, že by SND budovu opravilo.

(vt)

27. 9.

Ut: 19:00

CZ

6. 10.

Št: 19:00

18. 10.

Ut: 19:00

Milenec

Účinkujú
K. Haydu, M. Gális Partlová / Natália Puklušová, D. Žiaranová, M. Mňahončák

Réžia
Soňa Ferencová

DROBEČKY Z PERNÍKU

Účinkujú: Simona Stašová, Andrea Daňková, Čestmír Gebouský, Helena Karochová, Ernesto Čekan / Filip Cil, Vojtěch Závěský

FRIDA

MAĽOVAŤ A MILOVAŤ MUZIKÁL GERI, HEVIER, VOŠATKO

20. 10.

Št: 19:00

24. 10.

Po: 19:00

8 EUR NA HODINU

Účinkujú: Martin Zounar & Martin Kraus, Martina Randová / Daniela Šinkorová, A. Procházka / Z. Pantůček

Peter Kočíš / Marcel Ochránek, Karin Olasová / Zuzana Moravcová, Marek Majeský / Přemysl Boublík, Jana Valocká / Lucia Vráblicová, Dušan Szabó, Erik Peťovský / Juraj Hřčka

Wüstenrot Teatro

Bratislavské Hudobné Divadlo

Teatro Wüstenrot
DK Ružinov, Ružinovská 28
820 09, Bratislava
www.gedur.sk, gedur@gedur.sk
+421 905 668 070

Predpredaj vstupeniek
Ticketportal

Generálny partner divadla
wüstenrot

Loacker

NEW

PEANUT BUTTER
The new flavor of goodness.

Che bontà!

Naša darčeková predajňa

DELIKATESO

www.delikateso.sk

Cudzinec vo vlastnom meste

Väčšinou na tomto mieste píšem o histórii Prešporka. Dnes Vám tu však napíšem zopár riadkov o súčasnosti. Väčšinu svojho života žijem v Bratislavskom Starom Meste anikdyminebolohostajné. Aj preto som sa vždy verejne angažoval a bol som niekoľkokrát zvolený za staromestského a mestského poslanca. To mi dalo možnosť vniknúť do problémov nášho mesta podstatne hlbšie ako bežný občan, a hlavne som dôvernejšie oboznamený s procesmi, ktoré sú dané predovšetkým legislatívnymi rámcami. Vyštudoval som odbor politológie na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a ešte som študoval management verejnej správy na univerzite v Salzburgu. Myslím si preto, že dianie vo verejnom sektore viem posúdiť dostatočne.

Dnes by som sa pár slovami chcel vyjadriť k parkovacej politike v našom meste, a zvlášť v mestskej časti, v ktorej žijem. Parkovanie v súčasných mestách predstavuje vážny rozpor medzi tým, čo by sme chceli, s tým čo je možnosť. Politický konflikt vždy vzniká z nedostatku nejakého verejného dobra. V tomto prípade je verejným dobrom parkovacie miesto vo verejnom uličnom priestore.

Je to konflikt medzi dvomi extrémnymi pozíciami. Každý kto to potrebuje zaparkuje, a pozíciou nikto nezaparkuje. Úlohou politiky je zhostiť sa tejto situácie a konflikt občanov vyriešiť

alebo ho minimálne moderovať. Parkovacie miesto vo verejnom priestore je totižto verejné dobro nás všetkých. V našej mestskej časti je toto verejné dobro určené nám, ktorí tu máme trvalý pobyt a tu platíme svoje dane. Základným princípom liberálnej demokracie je rovnaký prístup všetkých občanov k verejnému dobru bez akýchkoľvek obmedzení. V prípade, že sa nevie občanom újsť rovným dielom, musí nastúpiť regulácia, ktorá určí, ktorí sú tí čo zaparkujú, a ktorí sú tí, ktorí si musia nájsť pre seba iné riešenie. V každej chvíli však musí byť každému absolútne jasné, prečo sa niekomu z verejného dobra ušlo, a prečo niekomu nie. Platba za parkovanie je v tomto prípade nástroj regulácie.

Mestá vo vyspelej západnej Európe tento konflikt pocítili už na začiatku 70tych rokov, kedy započal prudký nárast individuálnej automobilizácie, a konflikt riešili zavedením regulácie formou platby za parkovanie, zavedením peších zón v centrách miest, a výstavbou mestských podzemných garáží a parkovacích domov.

Problém s nedostatkom parkovacích miest v mestskej časti Bratislava Staré Mesto je spôsobený nielen nami Staromešťanmi, ale aj návštevníkmi z iných mestských častí a iných miest Slovenska a zahraničia, je to logické. Sme centrom hlavného mesta a turistickou destináciou. O to sa

situácia na rozdiel možno okrajových mestských častí a iných miest komplikuje. Regulácia formou parkovného je teda samosprávnym nástrojom ako zabezpečiť rovnaký prístup k verejnému dobru. Dlhho nebolo možné uplatňovať. Možnosť vyberať parkovné dali slovenskí legislatívci obciam len nedávno. Pozrime sa, ako teda s našim verejným dobrom naložili naši predstavitelia mesta v ostatnom volebnom období. Téma parkovania bola už dlhodobo neunosná a zrelá na riešenie. Pre nás Staromešťanov minimálne top téma. Veľmi dlho sme preto čakali na riešenie. A výsledok?

Stali sme sa cudzincami vo vlastnom meste. Veď ako si inak vysvetliť situáciu kedy pri platbe za parkovanie v častiach našej mestskej časti, teda k prístupu k verejnému dobru, sme boli postavení na úroveň cudzincov. Lebo aký je rozdiel medzi tými, ktorí prišli z iného mesta a Vami, ktorí ste prišli z iných staromestských ulíc?

Mgr. Sven Šovčík
Propagátor histórie Bratislavy

Právnik radí

JUDr. Branislav Záhradník

Po zavedení samostatného vykurovania už 4 mesiace bojujem so správcovskou spoločnosťou o odstránenie hluku, ktorý vzniká od výmeničky, ktorá sa nachádza priamo pod mojou spálňou. Hluk a vibrácie mi nedovoľujú spať. Musí správcovská spoločnosť vyhovieť mojej žiadosti, aby sa dom navrátil k pôvodnému vykurovaniu, ktoré nerobilo hluk? Tiež by ma zaujímalo, či môžem žiadať finančné vyrovnanie z dôvodu zníženia hodnoty môjho bytu alebo nejakú inú kompenzáciu, napr. zníženie platieb za správu alebo do fondu opráv.

V prvom rade je vhodné preskúmať, či zmena spôsobu vykurovania vo Vašom dome bola riadne povolená príslušnými orgánmi. Podľa §53 Stavebného zákona (Zákon č. 50/1976 Z.z. v znení neskorších predpisov) technologické vybavenie stavieb musí umožňovať technologický proces, pre ktorý je určené

a zároveň musí spĺňať požiadavky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technologických zariadení, požiarnej ochrany, ochrany zdravia ľudí a ochrany životného prostredia. Ak sa vo Vašom dome menil spôsob vykurovania a umiestňovali sa do priestorov technologické zariadenia (typu výmenníkovej stanice a pod.) a tým pádom sa menil účel využitia priestorov, nemalo by sa to udiať bez príslušného stavebného povolenia alebo ohlásenia stavebnému úradu v závislosti od rozsahu a charakteru stavebných alebo technologických úprav. V takom prípade by si stavebný úrad musel vyžiadať v zmysle ochrany osobitných záujmov podľa §126 ods. 1 Stavebného zákona záväzné stanoviská orgánov verejnej správy, ktoré sú správnymi orgánmi chrániacimi záujmy napr. v oblasti ochrany zdravia ľudí, v oblasti utvárania a ochrany zdravých životných podmienok a pod. Príslušné orgány by mali ešte pred vykonaním stavebných úprav preskúmať možné negatívne dopady vo sfére nimi chránených záujmov a rozhodnúť, či napr. hlučnosť a vibrácie nebudú nad rámec príslušných noriem. Správca by Vám mal sprístupniť dokumentáciu, na základe ktorej mu stavebný úrad vo Vašej mestskej časti povolil realizáciu zmeny vykurovania a s tým súvisiace stavebné a iné úpravy. Ak by Vám správca dokumentáciu nesprístupnil,

odporúčam podať podnet na prešetrenie na príslušný stavebný úrad. Môžete sa obrátiť aj na starostu Vašej mestskej časti, ktorý je štatutárom stavebného úradu a tiež zabezpečuje tzv. ochranu pokojného stavu v zmysle ustanovenia §5 Občianskeho zákonníka. Podnet môžete adresovať aj príslušnému regionálnemu úradu verejného zdravotníctva, ktorý môže vykonať šetrenie vo veci dodržiavania noriem povolených hladín hluku a vibrácií. Ak zmeny vo Vašom dome neboli riadne povolené a preskúmané príslušnými orgánmi, je potrebné obnoviť právny stav a dať všetko do súladu s príslušnými normami. V tejto súvislosti preto nie je podstatné, čo si o tom myslí správca alebo čo odhlasovala väčšina vlastníkov – zákon musí byť dodržaný.

Prirodzene vždy je možné sa pokúsiť o dohodu so správcovskou spoločnosťou, aby pokiaľ možno dobrovoľne vykonala také technologické úpravy v priestoroch výmeničky, ktoré prinesú reálne zníženie hodnôt hluku a vibrácií, ktoré Vás obťažujú. Povinnosťou správcu podľa §8b ods. 2 písm. b) Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (Zákon č. 182/1993 Z.z.) je dbať na ochranu práv vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Správca nemôže ignorovať Vaše sťažnosti a musí sa pokúsiť o riešenie.

Svoje podnety môžete posilať na adresu redakcia@bakurier.sk.

NA PLNÝ PLYN

S METTOM
A DEJVOM

VIVA
RÁDIO

**PO - PIA
15:00 - 18:00**

Nová relácia nielen o autách...

www.radioviva.sk | stream.radioviva.sk BA 93.3 | 94.9 | 101.1 NR 101.0 TT 101.0

So sprievodkyňou Zuzanou Godárovou na potulkách Bratislavou (I. časť)

Návštevníkom už 14 rokov odkrýva krásy Bratislavy. Najradšej sprevádza turistov z Rakúska. Aj preto, že máme toho mnoho spoločného, o čom podľa jej slov často ani netušíme. Jedinečnosť Bratislavy vidí nielen v bohatej histórii, unikátnej polohe, ale aj jej muzikálnej histórii. **O známych aj menej známych klenotoch Bratislavy, ale aj o živote bratislavských sprievodcov vám prezradíme v dvojdielnom seriáli so Zuzanou Godárovou.**

Toto leto bolo veľmi horúce. Ulice mesta, kde chýba zeleň sú prehriate aj v podvečerných hodinách, ako fungujú sprievodcovia v extrémnych horúčavách?

Snažíme sa držať skupinu čo najviac v tieni, postaviť sa pred otvorené brány alebo do podjazdov palácov, kde zvykne aspoň trochu prefukovať. Prechádzame

cez hmlové fontány a teší nás, keď v horúčave zaveje aspoň malý vánok, najmä na hrade a pri Dunaji. Samozrejme nielen my, ale aj hostia by mali mať dostatočnú zásobu vody a pokrývku hlavy.

Ako je bratislavský turizmus pripravený na takéto extrémne podmienky?

Prehliadky v dopoludňajších hodinách sú v horúčavách iste príjemnejšie, ale ak je prehliadka objednaná na poobedie, nič sa nedá robiť. Sprevádzame aj vo vnútorných priestoroch na Bratislavskom hrade, v Primaciálnom paláci, v Katedrále sv. Martina a inde. Múzeá a reštaurácie už väčšinou spĺňajú štandard čo sa týka klimatizácie.

Zrejme sa do budúcnosti budeme častejšie zastavovať v kostoloch ako napríklad vo Františkánskom kostole, na nádvoríach s fontánami - Mirbachov palác, a v prevádzkach ako je ob-

ľúbený Obchod v múzeu na Bielej 6, kde sa dá spojiť prehliadka múzea obchodu s nákupom slovenských suvenírov. Dúfam však, že mesto bude do budúcnosti viac zelenšie, a že aj pobyt vonku nebude až tak neznesiteľný.

Zmenila sa skladba turistov po pandémie?

Počas pandémie sme sa

viacerí sústredili na sprevádzanie slovenských záujemcov. Išli sme hlbšie do rôznych tém. Hovoríme tomu vlastivedné vychádzky a viacerým nám toto zameranie ostalo aj teraz. Túto sezónu sa nám vrátilo viac zahraničných skupín a času na prípravu na vlastivedu je už oveľa menej. Osobne nepociťujem nejakú výraznú zmenu v sklad-

be turistov. Asi polovicu mojich prehliadok tvoria nemecké, štvrtinu anglické a ďalšiu štvrtinu slovenské, ktorých počet u mňa oproti obdobiu pred pandemiou vzrástol. Celkovo je určite menej skupín s požiadavkou na anglický jazyk, ako bolo pred pandemiou.

Z akej krajiny pochádzajú najviac?

oblúbení turisti u sprievodcov? Ktoré národy naopak sprevádzate najradšej?

Myslím, že by ste od každého z nás sprievodcov dostali na túto otázku rôzne odpovede. Ja osobne najradšej sprevádzam hostí z Rakúska a z Nemecka. Najmä s Rakúšanmi máme mnoho spoločného, čo ale nie je na oboch stranách dostatočne známe. Z Bratislavy pochádzajú mnohé osobnosti, ktoré v Rakúsku pôsobili alebo ešte pôsobia, iné zas naopak naše mesto navštívili, alebo tu aj dlhšie žili.

Napríklad známy rakúsky novinár a reportér Hugo Portisch sa narodil v Bratislave v roku 1927. Jeho otec Emil Portisch tu bol šéfredaktorom novín Pressburger Zeitung a napísal aj knihu Dejiny mesta Bratislavy-Pressburgu.

Jana Pohanková
foto Barbora Solařová

celý článok nájdete na bakurier.sk

Prestupné terminály a záchytné parkoviská pomáhajú odľahčovať cesty v kraji

Dochádzate za prácou, do školy alebo potrebujete vyraziť za priateľmi či na nákupy? Už nemusíte čakať v kolónach. Vďaka záchytným parkoviskám a prestupným terminálom môžete pohodlnejšie prestúpiť na verejnú dopravu a odviezť sa do cieľa svojej cesty. To všetko na jeden cestovný lístok.

„Dopravná situácia v našom kraji je už niekoľko rokov neúnosná. A to nehovorím len o kolónach, ale aj o špinavom vzduchu, prachu, hluku. Vo väčšine áut sedí len jeden cestujúci. Obyvatelia, ktorí pre autá nevedia prejsť z jednej strany ulice na druhú, by ste našli nespočetné množstvo. Ak ráno alebo večer chytíte zlý čas, bezmocne trčíte v zápche. Naše úzke regionálne cesty sú také vyťažené ako diaľnica D1 v Prešovskom či Košickom kraji,“ vysvetľuje predseda BSK **Juraj Droba**.

Odľahčovať preťažené cesty pomáhajú prestupné terminály a záchytné parkoviská. Nájdete ich pod označením Park and Ride (P + R), ale aj Zaparkuj a chod (verejnou dopravou). **„Ak žijete mimo hlavného mesta, ráno sadnete do auta alebo na bicykel, pohodlne odparku-**

jete na stanici a presadnete na vlak či autobus. Prečítate si noviny, pozriete aktuality na sociálnych sieťach a hlavne nemusíte v centre hľadať miesto na parkovanie. Vďaka integrovanej doprave (IDS BK) vám na vlak, autobus aj MHD stačí už iba jeden cestovný lístok. Cestovné poriadky autobusov sú nastavené tak, aby nadväzovali na príchody a odchody regionálnych vlakov a aby ste sa bez zbytočných prestojov dostali domov alebo do cieľa svojej cesty,“ vysvetľuje **Juraj Droba**.

V Bratislavskom kraji v nedávnom období vzniklo takýchto projektov päť. Na železničnej trati do Trnavy sú vybudované tri: vo Svätom Jure, v Pezínku a v Šenkviaciach. Okrem parkoviska pre autá a bicykle sa tam nachádza aj zastávka prímestskej autobusovej dopravy. Ďalšie prestupné terminály sú vybudované pri železničnej stanici v Malackách a v Ivanke pri Dunaji.

Pred ukončením je výstavba prestupno-dopravného terminálu v Bernolákove. Nenávravný finančný príspevok z eurofondov získal prestupný uzol pre udržateľnú dopravu vo Veľkých

Levároch, ako aj projekt výstavby záchytného parkoviska v Senci. Úplne nové terminály integrovanej osobnej prepravy (TIOP) vzniknú vo Vrakuni a na Boroch (Lamačská brána), kde už Železnice Slovenskej republiky (ŽSR) podpísali zmluvu so zhotoviteľom. Osobitosťou týchto dvoch projektov je, že vďaka nim vzniknú úplne nové vlakové zastávky.

„Kvalita života závisí od kvality dopravy viac, ako si uvedomujeme. Dennodenne v nej trávimos hodiny a podriaďujeme jej svoje plány. Preto je zlepšovanie infraštruktúry dopravy, predovšetkým koľajovej, pre Bratislavský samosprávny kraj prioritou. Osobitnú pozornosť jej venujeme v strategickom dokumente s názvom Plán udržateľnej mobility Bratislavského kraja. Ako vidíte, už to nie je len pár lastovičiek, ktoré by ste spočítali na prstoch jednej ruky. Ja viem, že mnohí z vás povedia – bez auta sa nezaobídeme. Deti, pracovné stretnutia, nákupy. Stačí však, že len časť z nás prestúpi z áut do verejnej dopravy, a všetkým sa nám bude ľahšie dýchať. A to doslovné,“ uzatvára župan **Juraj Droba**.

Ivanka pri Dunaji

Malacky

Pezínok

Šenkvice

Svätý Jur

Parkoviská P + R Integrovaného dopravného systému Bratislavského kraja

- Devínska Nová Ves – Železničná stanica (60 miest) – linky MHD a 246
- Galanta – Železničná stanica (60 miest) – linky S60 a S65
- Ivanka pri Dunaji – Železničná stanica (158 miest) – linky S60 a S65
- Kúty – Železničná stanica (60 miest) – linka S20
- Kvetoslavov – Železničná stanica (33 miest) – linky S70 a 649
- Malacky – Areál Pila (91 miest) – linky S20 a PAD
- Malacky – Železničná stanica (50 miest) – linky S20 a PAD
- Pezínok – Za dráhou (291 miest) – linky S50, S55 a PAD
- Pezínok – Železničná stanica (50 miest) – linky S50, S55 a PAD
- Reca – Železničná stanica (10 miest) – linky S60 a S65
- Rohožník – Tesco (20 miest) – linky 209, 269 a 289
- Senec – Autobusová stanica (20 miest) – linky PAD
- Senec – Železničná stanica (45 miest) – linky S60, S65 a PAD
- Sládkovičovo – Železničná stanica (20 miest) – linky S60 a S65
- Svätý Jur – Železničná stanica (58 miest) – linky S50, S55 a 510
- Šenkvice – Železničná stanica (87 miest) – linky S50, S55, 539 a 545
- Trnava – Železničná a autobusová stanica (70 miest) – linky S50, S55, 555 a 666
- Veľký Biel – Železničná stanica (20 miest) – linky S60, S65 a 729
- Bratislava – Baltská – linky MHD
- Bratislava – Bory – linky MHD
- Bratislava – Cintorín Vrakúňa (180 miest) – linky MHD a PAD
- Bratislava – Incheba – linky MHD
- Bratislava – Shopping Palace – linky MHD a PAD

Parkoviská P + R a prestupné terminály v realizácii a príprave

- Bernolákovo – Železničná stanica (95 miest) – v realizácii
- Lamačská brána (Bory) (TIOP) – v realizácii
- Nové Košariská (Dunajská Lužná) – Železničná stanica (165 miest) – v príprave
- Senec – v príprave
- Veľké Leváre (terminál) – v príprave
- Vrakúňa (TIOP) – v realizácii
- Zohor – Železničná stanica (208 miest) – v príprave

Skvostná Kochova záhrada je prvýkrát otvorená pre všetkých

Kochova záhrada v centre Bratislavy je jednou z najlepších ukážok medzivojnovnej záhradnej architektúry na Slovensku. Tento zelený skvost ležiaci vo svahovitom teréne, v pokojnom prostredí Starého Mesta bol dlhé roky verejnosti neprístupný. Chátral. Napriek snahe dobrovoľníkov udržať záhradu v akom takom stave, potreboval viac. V najbližších mesiacoch, zdá sa, dostane záhrada druhú šancu.

Na svahoch dnešnej Partizánskej ulice sa začiatkom 20. storočia rozprestierali vinice a ovocné sady. Práve tu, v tridsiatych rokoch, záhradný architekt Jozef Mišák vytvoril výnimočnú Kochovu záhradu. Zaujímavá je nielen svojou exotickou skladbou, ale aj výsadbou a celkovou architektúrou. V minulosti sa tu nachádzalo viac ako 120 druhov cudzokrajných listnatých a ihličnatých drevín.

Záhrada vznikla ako súčasť sanatória doktora Kocha. Pacientkam tu mala

Žiaľ, ich volania zostávali nevypočuté. Niektoré pôvodne vysádzané rastliny tu preto už nenájdete. Nelichotivo pôsobia aj viaceré architektonické prvky.

V posledných rokoch bola záhrada udržiavaná najmä vďaka dobrovoľníkom neziskovej organizácie Národný Trust, n.o., ktorá sa dlhodobo venuje

lo vlastníkom v júni tohto roka. To naštartovalo prvé významnejšie aktivity v areáli.

Zo záhrady vyviezli desať ton odpadu

Mesto, podľa jeho zástupcov, ihneď pristúpilo k potrebnému odbornému ošetrovaniu drevín a k vyčisteniu priestoru, aby bol priechodný a bezpečný pre všetkých záujemcov. Celkovo vyviezli až desať ton biologického aj komunálneho odpadu, odstránili graffiti a osadili informačné tabule. „V prvom kroku sme záhradu vyčistili a otvárame ju súčasne pripravujeme projekt komplexnej obnovy, ktorý si tento areál, po dlhých rokoch nepochopiteľného chátrania zaslúži,“ povedal primátor Matúš Vallo.

Obnova by mala trvať do jesene 2024

Počas najbližších mesiacov by malo mesto v spolupráci s Fakultou architektúry STU a Krajským pamiatkovým úradom pripraviť projektovú dokumentáciu pre komplexnú revitalizáciu Kochovej záhrady. Práce na jej obnove by mali byť dokončené do jesene 2024. Na potulkách Bratislavou, toto miesto určite nevynechajte. Kochova záhrada je otvorená **od pondelka do piatka v čase od 14.00 do 20.00 h, počas víkendov od 11.00 h.**

Zdroj: bratislava.sk

Text a foto: Jana Pohanková

Severín Sincilery uvádza epizódu z knihy Zločiny v kráľovskom meste Prešporok

POCHMÚRNA SIEŇ

Prvým dojmom Vendelína Steinhausera po vstupe do hradnej siene bola pochmúrnosť.

Ten pocit pritom nevyvolával len žalúdok poburujúci pohľad na mŕtvolu. Pôsobila tak celá sieň.

Stredom hradnej siene sa tiahol dlhý a široký drevený stôl, ktorý trochu neusporiadane obklopovali drevené stoličky s vyrezanými operadlami a opierkami. Bolo možné vybadieť, že sa v sieni muselo nedávno hodovať, pretože na stole zostalo niekoľko oválnych strieborných podnosov so zvyškami jedla. Medzi trojramennými svietnikmi so sviečkami s oranžovými plápolajúcimi plamienkami, rozmiestnenými uprostred stola, sa nachádzali prázdne cínové poháre a hlinené krčahy s červeným vínom. Okrem svietnikov s horiacimi sviečkami, vydávajúcimi slabšie svetlo, sa v sieni nachádzal aj luster v tvare veľkého dreveného kruhu pripomínajúci vozové koleso. Po obvode lustra sa čneli zhasnuté poloroztopené sviečky so stuhnutým voskom, ktorý nasvedčoval, že tieto sviečky predtým tiež horeli. Luster bol presne nad stredom stola, pričom povraz, na ktorom visel, sa strácal hore v temnote umocňujúcej pochmúrnosť siene, kde sa dal strop miestnosti akurát tušiť. Druhý koniec tohto povrazu patriaceho lustru sa potom vynáral v šikmom uhle o niečo ďalej po strane napravo a končil pevne omotaný a pripevnený o železný držiak zapustený v murovanej stene. Potiaľto sa zdalo, aspoň pokiaľ išlo o

samotný stôl, všetko v poriadku – až na striekance krvi, čo sa tiahli po jeho povrchu pod nízko visiacim lustrom, pripomínajúce akúsi nezvyčajnú, nepravidelnú pavučinu, pričom tieto sýtočervené pramienky perleťového lesku miestami prekryvali väčšie kvapky bieleho vosku alebo sa spolu s voskom čiastočne zliali.

Hlavným, možno povedať neodmysliteľným prvkom dominujúcim hradnej sieni, bola mŕtvola hradného kastelána. Okrem viacerých, podľa rozsahu krvácania značne hlbokých bodných rán v trupe – každá z nich mohla

tým, že sa rana na ňom ešte viac roztvorila, keď sa mŕtvemu kastelánovi zvrátila hlava dozadu cez operadlo stoličky, no pohľad na mŕtvolu vzbudzoval dojem, že hlava držala s trupom už len na drobných kostiach chrbtice. Podľa povahy bodných rán v hrudi a bruchu a rezných rany na hrdle bolo možné usudzovať, že ich spôsobil azda tesák – zbraň s krátkou, zato však širokou čepeľou –, pričom vrah musel počas bodania stáť vzadu za operadlom stoličky, na ktorej sedel hradný kastelán. Napovedali tomu striekance krvi na povrchu stola priamo pred mŕtvoulou, lebo ak by

mať na šírku odhadom dva palce, najvýraznejšou bola rezná rána tiahnuca sa po hrdle. Či už tým, ako vrah surovo zarezal do hrdla obete, alebo

vrah zaútočil spredu, tak by sa naň nemohla dostať a zasiahla by miesto toho šaty útočníka. Striekance krvi boli trochu aj na kamennej dlažbe, pričom pod stoličkou, na ktorej spočíval mŕtvy kastelán, sa vytvorilo niekoľko menších kaluží krvi, ktoré sa z väčšej časti zmiešali s rozliatym červeným vínom – zvyškom obsahu z cínového pohára, ktorý ležal prevrátený a odkotúlaný z blízkeho dosahu kastelánovej lavej ruky, nevládne visiacej cez opierku stoličky.

(pokračovanie v budúcom čísle)

Ďalšie príbehy nájdete v knihe

sprijímať pobyt. Spolu tvoria unikátny celok. Jeho podobu navrhli významní architekti Dušan Jurkovič a Jindřich Merganc. Pri potulkách tu nájdete aj drobné architektonické prvky ako lavičky, bazén či sochy. Sochy veľmi vhodne dotvárajú príjemnú atmosféru tohto výnimočného priestoru v strede mesta.

Druhá šanca

Napriek kúzelnéj atmosfére návštevník neprehliadne zanedbaný stav záhrady.

Ovplyvnili ho najmä predošlé vlastnícke pomery. Vlastníci pozemku sa roky o záhradu nezaujímal. Dendrológovia viac krát vyzývali kompetentných k intenzívnej starostlivosti.

je ochrane kultúrneho a prírodného dedičstva na Slovensku. „O Kochovu záhradu sa zaujímame dlhodobo, pôsobíme v nej už viac ako desať rokov. Snažili sme sa ju oživiť, a jej históriu a potenciál priblížiť aj verejnosti v rámci pravidelných podujatí *Víkend otvorených parkov a záhrad*. Práve o návštevu Kochovej záhrady bol vždy mimoriadny záujem,“ priblížila Katarína Víteková z organizácie Národný Trust, n.o.

Nádej na významnejšiu zmenu prinieslo až Hlavné mesto, ktoré muselo záhradu v rámci majetkovo-právneho vysporiadania získať do svojho vlastníctva. Formálne sa mesto sta-

Škoda Vision S7 predstavuje novú éru značky, ktorá zahŕňa nový dizajnový jazyk, nové logo...

Samozrejme, je to elektromobil s akumulátorom v podlahe – podobne ako Enyaq iV. Na rozdiel od neho je však sedemmiestne. Na dĺžku meria 5 016 mm a rázvor náprav dosahuje až

3 075 mm. Elektromotory majú výkon 200 kW (272 k) a akumulátor s kapacitou 89 kWh dáva predpoklad na dojazd v kombinovaných podmienkach WLTP viac ako 600 km. Aby ste pri dlhších cestách ušetrili čas, môžete ho nabíjať výkonom až 200 kW.

Vision 7S je štúdia, no jeho dizajnové prvky sa už čoskoro objavujú na sériových modeloch. Zaujímavosťou je oranžový pás na prednom aj zadnom nárazníku. Slúžia pre záchranné zložky, aby nimi odpojili akumulátor od zvyšku auta. Ďalšou zaujímavosťou sú lišty v spodných

Nový smer

častiach dverí, ktoré efektívne odvádzajú teplo od akumulátora. Samotné dvere sa otvárajú proti sebe, karoséria nemá klasické B-stĺpiky. Mimo chodidlo, predné aj zadné svetlá majú tvar T, typické „céčka“ teda idú do zabudnutia. A do zabudnutia ide aj historické logo v tvare okridleného šípku. Namiesto neho sa častejšie bude používať nápis Škoda. Aby toho nebolo málo, s iným písmom.

V Interiéri dominuje vertikálny displej v štýle Tesly uprostred, ktorý sa ale v režime zábava vie otočiť do horizontálnej polohy, aby ste na ňom vedeli sledovať trebárs YouTube v klasickom

formáte 16:9. Škoda zároveň vypočula modlitby ľudí a vracia sa k fyzickým tlačidlám. Zaujímú aj samostatné sedadlá vpred, resp. v druhom rade a celkom v strede kabíny detská sedačka otočená do protismeru jazdy. Celkom v strede znamená, že je na najbezpečnejšom mieste. Navyše rodič sediaci v druhom rade má dieťa neustále

na očiach. Keď pôjde iba jeden rodič a teda logicky bude sedieť za volantom, tak môže svoje dieťa sledovať prostredníctvom kamery v strepe. Obraz sa premieta na displej infotainmentu. Vzadu, v treťom rade, je dvojmiestna lavica, takže vozidlo je sedemmiestne, ale s tým že siedme miesto je spomínaná detská sedačka.

Hlavou proti múru?

Renault Megane je k dispozícii už iba s elektrickým pohonom.

Na Slovensku, kde auto predstavuje slobodu a voľnosť bez obmedzení, kde máme na mape množ-

stvo čiernych dier bez verejných nabíjačiek, kde prakticky neexistuje žiadna podpora na kúpu elektrického auta to nebude mať ľahké, no je veľmi dobre pripravený a my mu želáme veľa šťastia. Má nekontroverzný dizajn, mimoriadne príjemný tichý podvozok, elek-

tromotor vyvinie 160 kW (220 k) a na jedno nabitie prejde v reálnych podmienkach plus-mínus 400 km. To už bez toho, aby ste sa obmedzovali. V režime WLTP je dojazd 427 – 454 km. Zaujímavosťou je extra tenký akumulátor s výškou iba 11 cm a to, že v rámci elektromobilov je Megane E-Tech jedným z najľahších. Táto kombinácia mu prepožičiava výborné jazdné vlastnosti. Dajte mu šancu!

Novinky

Toyota Corolla Cross

Nie je len zvýšenou verziou úspešnej Corol-ly, ale má celkom novú vlastnú karosériu, ktorá veľkosťou zapadá medzi C-HR a RAV4. Na pohon slúži hybridný pohon s kombinovaným výkonom 197 koní. V ponuke bude prednokolka aj štvorkolka.

Peugeot 408

Podľa vyhlásení samotnej automobilky nový Peugeot 408 búra zaužívané predstavy o autách. Karoséria štvordverového kupé, vyšší podvozok, moderný dizajn... Na výber budú benzínové motory, dve verzie plug-in hybridného a čisto elektrický pohon.

Ford Bronco

V Amerike je Ford Bronco legendou, no do Európy prichádza až teraz. Je jedným z posledných tvrdých off-roadov stojacich na rebrinovom ráme a tuhou nápravou vzadu. Okrem toho ponúka aj možnosť odňať dvere a strechu.

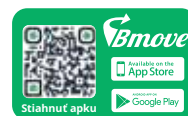

Poznáte Bmove?

Bmove je užitočná aplikácia pre parkovanie v Bratislave.

Od januára 2022 platí v niektorých zónach v Novom Meste, Petržalke a Krasňanoch parkovacia politika, ktorá spoplatňuje verejné parkovanie. V najbližších mesiacoch sa zóna v Novom Meste rozšíri až po Mlynské nivy, čím vznikne najväčšia neprerušená spoplatnená zóna v Bratislave. Pre Bratislavčanov to znamená, že si budú musieť vybaviť rezidentské a abonentské karty, alebo platiť hodinové tarify. Mesto sa rozhodlo nevyvíjať vlastnú parkovaciu aplikáciu, ale dalo pries-

tor niekoľkým nezávislým aplikáciám. Vodiči si tak môžu vybrať tú, ktorá im vyhovuje najviac. Najpopulárnejšia aplikácia na úhradu parkovného v Bratislave je Bmove, ktorú vyvinula spoločnosť, Best in parking, ktorá pôsobí aj v Chorvátsku, Taliansku a Rakúsku. Aplikácia ponúka jednoduchý spôsob úhrady parkovného pomocou platobnej karty (čoskoro pribudne aj možnosť platby cez Apple Pay a Google Pay), upozorní vás pred vypršaním predplateného času a umožňuje platiť minimálne parkovné 30 minút. Stiahnite si aplikáciu Bmove a parkujte bez starostí.

auto magazín

VEĽKÁ PREDPLATITEĽSKÁ SÚŤAŽ

Všetkých, ktorí si do 31. 12. 2022 objednájú a zaplatia predplatné nášho časopisu na rok 2023 na www.automagazin.sk, v spoločnosti Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s., alebo na Slovenskej pošte zaradíme do žrebovania o atraktívne ceny.

Objednaj si Auto magazín a hraj o zaujímavé ceny!

Rubriku pripravuje **AUTO MAGAZÍN**, najčítanejší motoristický časopis na Slovensku